

Årsrapport 2009

Stortingets administrasjon

Stortingets administrasjon
Redaksjon: Informasjonsseksjonen
Trykk: Hustrykkeriet
Opplag: 800

Forord

Årsrapporten fra Stortingets administrasjon er en årlig redegjørelse til Stortingets presidentskap om administrasjonens virksomhet i året som gikk.

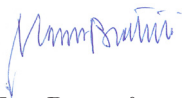
Administrasjonens viktigste oppgave er å legge forholdene best mulig til rette for at stortingsrepresentantene skal kunne utføre sine verv. I tillegg kommer en utstrakt formidlingsvirksomhet overfor publikum, offentlige instanser og omverdenen.

Første del av rapporten beskriver hendelser og resultater som er spesielle for året som gikk. Siste del dokumenterer den løpende virksomheten ved hjelp av tall og grafiske fremstillinger.

Året 2009 markerte et historisk skille: Etter 195 år ble Lagtinget og Odelstinget opphevet og behandlingen av lovforslag endret med virkning fra 1. oktober. Stortingsvalget stod i sentrum for mye av oppmerksomheten også i administrasjonen. For hvert valg er informasjonen til og introduksjonsprogrammet for nye representanter blitt forbedret. Stortingets internasjonale virksomhet var meget omfattende i 2009. Den øvrige utadrettede virksomheten ble forsterket og fornyet. I administrasjonen trådte et par organisasjonsendringer i kraft fra 1. januar. Det ble samtidig satt i gang et arbeid med organisasjonsutvikling og lederutvikling i den hensikt å gjøre administrasjonen bedre rustet til å gi representantene den støtten de skal ha i tiden fremover. Ved utgangen av året var arbeidet med nytt konferansesystem og votingssystem i stortingssalen kommet langt. Det skal være klart til bruk høsten 2010.

Det er stor spennvidde i administrasjonens virksomhet. Denne redegjørelsen gir en forenklet oversikt over de oppgavene som løses daglig av organisasjonens dyktige og engasjerte medarbeidere.

Stortingets administrasjon, mars 2010

Hans Brattestå

Innhold

Den parlamentariske saksbehandlingen	4
Internasjonal virksomhet	6
Annen utadrettet virksomhet	12
Grønt storting	18
Intern virksomhet	20
Ikt og informasjonsflyt	27
Bygninger og teknisk drift	30
Tall som taler	33
Alfabetisk oversikt over Tall som taler	45

Den parlamentariske saksbehandlingen

Vårsesjonen

Noen av temaene Stortinget behandlet i vårsesjonen var situasjonen i arbeids- og velferdsforvaltningen, ny alderspensjon, forvaltningsplan for det marine miljø i Norskehavet, verneplan for vassdrag, markaloven, naturmangfoldloven, NRKs samfunnsoppdrag, bibliotek, krisesenter, perspektivmeldingen, tiltak for arbeid i forbindelse med finanskrisen, kildeskatt på pensjoner, nye kampfly til Forsvaret, svangerskaps-, fødsels- og barselomsorg, helseregister, kriminalomsorg, rolle og utdanning for lærere, forvaltningsreform, statens rolle i transaksjonene mellom Aker og Aker Solutions, kapitalforhøyelse i SAS AB, nasjonal transportplan 2010–2019, hovedlinjer i norsk utenrikspolitikk og norsk humanitær politikk.

Regjeringsmedlemmer holdt redegjørelser om utenrikspolitikken, tiltakspakke i forbindelse med finanskrisen, viktige EU- og EØS-saker, klimapolitikk og situasjonen i barnevernet.

Komitéstrukturen

Et utvalg nedsatt av presidentskapet høsten 2008 har vurdert komitéstrukturen. Utvalget konkluderte med å tilrå at utenrikskomiteen og forsvarskomiteen samles i én komité, utenriks- og forsvarskomiteen. Stortinget sluttet seg til dette, og med virkning fra høsten 2009 ble antallet fagkomiteer redusert fra 13 til 12. Som følge av denne endringen ble det nødvendig å justere antallet medlemmer i de fleste fagkomiteene. Fra 1. oktober ble det også tatt inn en bestemmelse i

forretningsordenen om at alle partigrupper skal være representert i kontroll- og konstitusjonskomiteen. De gruppene som har for få representanter til å dekke alle komiteer, kan kreve at den som er medlem i kontroll- og konstitusjonskomiteen også kan være medlem i en av de andre fagkomiteene.

Register for økonomiske interesser

Stortinget har bestemt at det skal være et register for representantenes økonomiske interesser. Registrering skal nå være obligatorisk, og en endring av forretningsordenen i tråd med dette ble iverksatt fra 1. oktober 2009. Registeret er nå tilgjengelig på Stortingets nettsider.

Grunnlovsjubileet i 2014

Stortingets presidentskap har etter fullmakt fra Stortinget oppnevnt en hovedkomité for planlegging og gjennomføring av Grunnlovens 200-årsjubileum i 2014. Komiteen skal ledes av Stortingets president. Det styrende tema for jubileet skal være demokratiets betydning og utfordringer i vårt samfunn og betydningen av bredt engasjement og deltakelse i hele spekteret av demokratiets institusjoner.

Stortingssalen

Arbeidet med ny teknologi som er knyttet til møteavviklingen i stortingssalen ble igangsatt, og det er lagt opp slik at det nye anlegget skal kunne tas i bruk fra 1. oktober 2010.

Til venstre: Kongen, dronningen og kronprinsen kommer til Stortingets åpning 9. oktober 2009. Foto: John Greiner Olsen

*I stortingssalen.
Foto: Thomas Fraser*

Lovbehandlingen

Etter 195 år gikk Lagtinget og Odelstinget over i historien, Lagtinget natt til fredag 19. juni kl. 03.55 og Odelstinget på ettermiddagen samme dag. Fra det 154. storting, som trådte sammen 1. oktober, foretas nå lovbehandlingen i samlet storting gjennom første og annen (og eventuelt tredje) gangs behandling. Denne omleggingen har medført en rekke endringer i Stortingets forretningsorden, de fleste av mer teknisk karakter. Benevnelsene på regjeringens saksdokumenter til Stortinget har blitt endret, og det samme har benevnelsene på Stortingets komitéinnstillinger.

*Stortingets presidentskap: Akhtar Chaudhry, Marit Nybakk, Øyvind Korsberg, Dag Terje Andersen, Per-Kristian Foss og Line Henriette Hjemdal.
Foto: Lars Henie Barstad*

Høstsesjonen

Det som først og fremst preget Stortingets høstsesjon var valget og budsjettbehandlingen. Fullmaktskomiteen innstilte på at de 169 representantenes fullmakter skulle godkjennes, og det fikk Stortingets tilslutning. Med dette var valgoppgjøret endelig godkjent. Deretter ble representantene fordelt på Stortingets komiteer, slik at de kunne komme i arbeid. Nytt presidentskap ble valgt, nå med én stortingspresident og fem visepresidenter. Det ble videre valgt delegasjoner til internasjonale parlamentarikerforsamlinger.

*Lagtingssalen.
Foto: Vidar M. Husby*

Besøksvirksomheten

Internasjonale besøk og reiser

Stortinget mottok også i 2009 et stort antall utenlandske gjester. Parlamentspresidentene fra Afghanistan, Tsjekkia og Tyrkia avla offisielle besøk i Norge. Utover dette mottok Stortinget en rekke delegasjoner, herunder fra Frankrike, Thailand, Kina, USA og Japan. Fra Russland kom delegasjoner fra både Statsdumaen og Føderasjonsrådet.

Også FNs generalsekretær Ban Ki-moon og NATOs generalsekretær Anders Fogh Rasmussen besøkte Stortinget i 2009.

Stortingspresident Thorbjørn Jagland sammen med FNs generalsekretær Ban Ki-moon, som besøkte Stortinget 31. august 2009. Foto: Lars Henie Barstad

NATOs generalsekretær Anders Fogh Rasmussen ble tatt imot av stortingspresident Dag Terje Andersen 6. november 2009. Foto: Anne Marit Arnesen Bordewick

Stortingspresidenten avla offisielle besøk i Ukraina, Portugal, Sveits og Italia. Under flere av disse besøkene deltok bredt sammensatte delegasjoner fra Stortinget. I tillegg besøkte stortingspresidenten en rekke av sine kolleger i Europarådets medlemsland i forbindelse med sitt kandidatur til stillingen som generalsekretær for Europarådet.

Stortinget var i august vertskap for det årlige møtet mellom stortingspresidenten og hans nordiske og baltiske kolleger. Møtet var meget vellykket, og parlamentspresidentene fra de åtte landene diskuterte bl.a. samarbeidet med Nordisk Råd og Baltisk forsamling og samarbeidet med EU.

Stortingets presidentskap blir hvert år invitert til en rekke arrangementer. Lagtingets visepresident representerte Stortinget under det årlige 17. mai-arrangementet i Chicago, og Odelstingets visepresident under Tynwald-seremonien på Isle of Man i juni. I tillegg besøkte medlemmer av presidentskapet det skotske parlamentet og deltok også på 20-års markering av det første frie valg i Polen. Også stortingskomiteene gjennomførte flere utenlandsreiser og mottok en rekke besøk fra andre land. Samlet dreide det seg om et femtitalls reiser og besøk.

Praksisen med at stortingsrepresentanter inngår i den norske regjeringsdelegasjonen til enkelte internasjonale konferanser ble videreført. Høsten 2009 inngikk to grupper stortingsrepresentanter i den norske delegasjonen til FNs generalforsamling. Videre deltok delegasjoner fra Stortinget bl.a. under WTOs ministerkonferanse i Genève i november og under klimatoppmøtet i København i desember.

Stortingsrepresentanter deltar jevnlig som valgobservatører på oppdrag fra internasjonale parlamentarikerforsamlinger og etter invitasjon fra landet der valget finner sted. I 2009 var Stortinget bl.a. representert under valgene i Moldova og Kirgisistan.

Faste internasjonale delegasjoner

Nordisk Råd

I 2009 hadde Sverige formannskapet i Nordisk Råd, med riksdagsmedlem Sinikka Bohlin som president.

Nordisk Råd har et rammeprogram for samarbeidet, «Norden i verden – verden i Norden», med vekt på den nordiske velferdsmodellen, mobiliteten i Norden, miljøet, nordisk språkforståelse samt å påvirke globaliseringen. Det svenske formannskapet la vekt på samarbeidet med Østersjøregionen, Nordvest-Russland og utviklingen av samarbeidet i nord.

Nordisk Råds utvalg har fem faste møter pr. år, og ett av møtene holdes samtidig med den årlige Nordisk Råds sesjon. Nordisk Råd hadde forøvrig møter i Reykjavik i januar, i København i april og i Mariehamn, Åland, i september.

Nordisk Råds 61. sesjon ble holdt i Stockholm i oktober. Opplegget med et «nordisk toppmøte» hvor regjerings- og opposisjonsledere fra hele Norden deltok, ble ført videre. Temaet for debatten under sesjonen var «Nordens rolle i EU-samarbeidet».

Island hadde formannskapet i Nordisk Ministerråd i 2009 med programmet «Det nordiske kompass».

Den norske delegasjonen til Nordisk Råd ble i 2009 ledet av Berit Brørby med Inge Lønning som nestleder frem til oktober. For resten av året var Bendiks H. Arnesen leder med Dagfinn Høybråten som nestleder.

Etter initiativ fra delegasjonen sendte Stortingets president brev til flere fagkomiteer i Stortinget hvor det ble vist til at arbeidet i Nordisk Råd skal forankres best mulig i parlamentene og i fagkomiteene, samtidig som det arbeidet som gjøres i de nasjonale fagkomiteene bør gjenspeiles i Nordisk Råds fagutvalg. De nasjonale komiteene ble også bedt om å være oppmerksom på relevante deler av det islandske formannskapsprogrammet i Nordisk Ministerråd for 2009.

Stortingets delegasjon til Nordisk Råd har de siste par år arbeidet aktivt med å fjerne nordiske grensehindre. I dette arbeidet er det viktig med bedre nordisk koordinering ved utarbeidelse av nytt regelverk for å hindre at de nordiske land innfører nye grensehindre gjennom lovgivning. Delegasjonen har anmodet statsministeren om å ta opp dette forholdet med sine nordiske kollegaer. De nordiske lands regjeringer har utsett en koordinator som skal sørge for å få fjernet unødige hindringer mellom de nordiske land, og sørge for at ikke nye hindringer blir etablert.

Arktisk parlamentarisk samarbeid

Stortinget vedtok i oktober å opprette en delegasjon til det arktiske parlamentarikersamarbeidet. Delegasjonen består av seks medlemmer og seks varamedlemmer. Morten Høglund og Eirik Sivertsen er henholdsvis leder og nestleder i delegasjonen. Høglund er Stortingets representant i møtene til Den arktiske parlamentariske samarbeidskomiteen.

Issmeltingen i Arktis og konsekvensene av dette var et viktig arktisk budskap til FN's klimamøte i København i desember. Den arktiske parlamentariskkomiteen var representert med en utstilling på «Arctic Venue» i København under møtet. Andre viktige saker i komiteens arbeid har vært sjøtransport, helse og utdanning.

Den arktiske parlamentariske samarbeidskomité er motstykket til regjeringssamarbeidet i Arktisk Råd, der Danmark overtok formannskapet etter Norge i april 2009. Komiteen består av representanter for de nordiske land, Europaparlamentet, Russland, USA og Canada. Også urbefolkningsgrupper, herunder den samiske fra Arktis, deltar i samarbeidet.

Riksdagsmedlem Hannes Manninen fra Finland overtok som leder av komiteen etter at Hill-Marta Solberg gikk av som leder før stortingsvalget i september 2009.

NATO	= Den nordatlantiske traktats organisasjon
OSSE	= Organisasjonen for sikkerhet og samarbeid i Europa
ESDA	= Den europeiske sikkerhets- og forsvarsforsamling
IPU	= Den interparlamentariske union
EFTA	= Den europeiske frihandelsorganisasjon
EØS	= Det europeiske økonomiske samarbeidsområde

NATOs parlamentarikerforsamling

Stortinget var i slutten av mai 2009 vertskap for NATOs parlamentarikerforsamlings vårsesjon. Konferansen ble avholdt i Oslo og samlet opp mot 750 deltakere fra NATOs medlemsland og partnerland. Både statsministeren, utenriksministeren og utviklingsministeren holdt innlegg på sesjonen.

Det gjorde også NATOs generalsekretær og FNs høyrepresentant i Afghanistan Kai Eide, og en rekke eksperter og fagfolk. Det viktigste enkelttema på konferansen var utviklingen i Afghanistan og NATOs militære operasjoner. Arbeidet med nytt strategisk konsept for NATO fikk likeledes økende oppmerksomhet, og fra norsk side ble det lagt betydelig vekt på sikkerhetsutfordringene i nordområdene og Arktis. Nesten 70 medarbeidere fra alle Stortingets avdelinger var involvert i forberedelsene til og gjennomføringen av sesjonen. Stortingets ikt-seksjon var ansvarlig for å sette opp en total ikt-løsning for konferansen i samarbeid med IT-avdelingen til NATO PA. Innsatsen og lagånden alle la for dagen var avgjørende for at arrangementene ble så vellykkede som det ble. Vårsesjonen markerte avslutningen på fire år med en aktiv og engasjert norsk delegasjon til NATO PA.

Høstsesjonen i Edinburgh ble den første for Stortingets nye delegasjon etter valget, ledet av

Erna Solberg. Også her var Afghanistan hovedtema, med vekt på behovet for en koordinert politisk strategi. Styrkebidrag, sivil-militær koordinering og overføring av ansvar til afghanske myndigheter var nøkkelspørsmål i diskusjonene. Det nye strategiske konseptet var gjenstand for bred debatt og sonderinger med sikte på at parlamentarikerforsamlingen leverer et samlet innspill til NATO våren 2010. Vektleggingen av sikkerhetsutfordringene i nordområdene var større enn tidligere. Forsamlingen utpekte en egen nordområdekoordinator, og et eget rapportarbeid med samme tema ble satt i gang. Sverre Myrli la ellers frem en rapport om *cyber defence*, og han ble valgt til leder for en av forsamlingens underkomiteer. Marit Nybakk ble valgt til leder av sosialistgruppen, mens Jan Arild Ellingsen fortsatte som nestleder i sin fagkomité.

Europarådets parlamentarikerforsamling

De fire hovedsesjonene i Europarådets parlamentarikerforsamling fant alle sted i Strasbourg. Forholdet mellom Russland og Georgia preget

NATO PAs vårsesjon i Oslo. Fra venstre: Daværende rapportør for NATO PAs forsvars- og sikkerhetskomité Frank Cook (UK), NATOs sivile representant i Afghanistan ambassadør Fernando Gentilini (Italia), komiteens leder Julio Miranda Calha (Portugal), komitédirektør Alex Tiersky (USA) og Sverre Myrli (Norge). Foto: John Greiner Olsen

Sverre Myrli (A) la frem rapporten «NATO and Cyber Defence» på NATO PAs høstsesjon i Edinburgh i november 2009. Foto: Atle Konta Midttun

Thorbjørn Jagland ble valgt til ny generalsekretær i Europarådet. ©Stortingsarkivet/Scanpix

forsamlingens arbeid også i 2009. Kjønnbaserte brudd på menneskerettighetene, konsekvensene av finanskrisen, klima og miljøspørsmål, Europarådet og FN-reform, menneskerettighetsforsvareres situasjon i Europa, straffrihet og æresdrap var blant sakene som stod på forsamlingens agenda. Også utviklingen i bl.a. Serbia, Armenia, Gaza, Moldova, Nord-Kaukasus, Hviterussland og Iran ble debattert.

Forsamlingen valgte under høstsesjonen Thorbjørn Jagland til ny generalsekretær i Europarådet. Valget ble utsatt under sommersesjonen på grunn av uenighet rundt prosessen og misnøye med ministerkomiteens behandling av saken. Forsamlingen videreførte også diskusjonen om reform av Den europeiske menneskerettighetsdomstolen og ikrafttredelse av protokoll 14. Den norske delegasjonen tok aktiv del i en rekke debatter, blant annet om Iran, klimaendringer, konsekvensene av finanskrisen, menneskerettigheter og internt fordrevne, straffrihet, finansiering av offentlige medier, tiltak mot kjønnbaserte menneskerettighetsbrudd, kvinner i fengsler og valgobservasjon i Montenegro.

Delegasjonens medlemmer deltok i løpet av året i valgobservasjoner og en rekke komitémøter i tillegg

til hovedsesjonene. Karin Woldseth, rapportør i forsamlingens likestillingskomité, la frem rapporten om innvandrerkvinner og deres risiko for å bli utsatt for vold i nære relasjoner.

OSSEs parlamentarikerforsamling

Under vintermøtet i Wien ble hoveddebatten viet det russiske forslaget om en ny sikkerhetsarkitektur i Europa. Under en sesjon i komiteen for politiske spørsmål og sikkerhet holdt den amerikanske delegasjonen innlegg om president Obamas utenrikspolitiske prioriteringer. Dette ble meget godt mottatt. Under en økonomisk konferanse i Dublin i mai diskuterte de deltakende parlamentarikerne hvordan man skulle håndtere den internasjonale finanskrisen.

I 2009 var hovedsesjonen i Vilnius under overskriften «OSSE: fokus på nye sikkerhetsutfordringer». Diskusjonene i de tre hovedkomiteene var sentrert rundt temaene matkrise og sikkerhet i OSSE-området, finanskrisen og svake gruppers situasjon. Motsetningene mellom enkelte OSSE-land, spesielt de baltiske land og Russland, kom til overflaten, men uten at dette satte et sterkt preg på konferansen. Norges delegasjon tok til orde for å rette oppmerksomheten mot nordområdene i større grad.

En tilleggsresolusjon med brodd mot EUs forbud mot import av selprodukter ble vedtatt. Neste hovedsesjon finner sted i Oslo 6.–10. juli 2010 med Stortinget som vertskap. De praktiske forberedelsene, som involverer flere deler av Stortingets administrasjon, startet opp i andre halvdel av 2009.

Den vesteuropeiske unions parlamentarikerforsamling (VEU/ESDA)

Norge har assosiert medlemskap i Den europeiske sikkerhets- og forsvarsforsamling (ESDA – tidligere Den vesteuropeiske unions parlamentarikerforsamling /VEU PA). Stortinget utnevner fem faste og fem vararepresentanter i delegasjonen. Etter stortingsvalget høsten 2009 overtok Gunvor Eldegard som delegasjonsleder med Christian Tybring-Gjedde som nestleder.

ESDAs hovedoppgave er å følge opp EUs sikkerhets- og forsvarspolitik. Forsamlingen utarbeider rapporter og vedtar anbefalinger og uttalelser om forsvars- og sikkerhetspolitiske spørsmål. Disse oversendes Den vesteuropeiske unions permanente Råd (EUs regjeringer). ESDA drøfter også spørsmål som berører EUs felles produksjon og innkjøp av militært materiell.

Hovedsesjonene finner sted to ganger i året i Paris. Forsamlingen består av en rekke faste komiteer som møtes jevnlig, også utover sesjonene. Noen av de sentrale problemstillingene i 2009 var europeiske strategier for krigen i Afghanistan og de regionale implikasjonene av konflikten, EUs operasjon mot piratvirksomhet til sjøs, utviklingen av transatlantiske forbindelser og EUs forhold til

Russland og det russiske forslaget om en ny europeisk sikkerhetsarkitektur.

Lisboa-traktatens ikrafttredelse medførte en bred diskusjon om forsamlingens fremtidige rolle. Så langt er det ikke avklart hvilket organ, om noe, som skal kunne gi EUs felles sikkerhets- og forsvarspolitik en interparlamentarisk forankring og dermed sikre de nasjonale parlamenter innsyn og kontroll. Debatten om parlamentarisk kontroll av forsvars- og sikkerhetspolitikken i EU ventes å tilta i tiden fremover.

Den interparlamentariske union (IPU)

IPUs hovedmøte i 2009 fant sted i Addis Abeba. Temaet for hoveddebatten var «parlamentenes rolle i å bygge fred, demokrati og utvikling i krisetider». Innleggene reflekterte det store mangfoldet i IPUs medlemsmasse, og innfallsvinklene var mange. En rekke utviklingsland pekte på behovet for fortsatt satsing på utdanning, helse og infrastruktur og redegjorde for nasjonale løft og tiltak for å redusere fattigdom. Samtidig ble det gjort klart at ressursene til å motarbeide kriser er begrenset, og at kapasiteten for håndtering av økonomiske problemer ikke er den samme som i industrialiserte land. I den norske delegasjonens innlegg ble det tatt til orde for at industrilandenes støtte til utviklingslandene ikke må reduseres, og oppfordret til tiltak mot illegale kapitalstrømmer. Videre deltok Ola T. Lånke i redaksjonskomiteen for en resolusjon om klimaendringer, bærekraftige utviklingsmodeller og fornybar energi.

Under høstmøtet i Genève ble det ved konsensus vedtatt en resolusjon om parlamentenes rolle for å sikre global matsikkerhet. Det fant også sted paneldebatter om de tre sentrale temaene som skal behandles under hovedmøtet i Bangkok i april 2010: bekjempelse av internasjonal kriminalitet, sør-sør samarbeid og ungdoms deltakelse i demokratiske prosesser. IPUs generalsekretær Anders Johnsson ble gjenvalgt for fire år.

Parlamentarikerdelegasjonen til EFTA og EØS

Det ble gjennomført seks møter i EFTA/EØS-parlamentarikerkomiteene i 2009. I tilknytning til disse har det vært avholdt to fellesmøter med Europaparlamentets delegasjon til EØS og to møter

*Den vesteuropeiske unions parlamentarikerforsamling i Paris i desember 2009.
Foto: Atle Konta Midttun*

med EFTA-ministre. Videre ble det gjennomført en komitéreise til Moskva for samtaler om frihandelsavtale.

Det halvårslige møtet i Den felles EØS-parlamentarisk komiteen ble holdt i Trondheim i regi av Stortinget. I tillegg til de vanlige møtene fikk parlamentarikerne fra EFTA/EØS-landene omfattende orienteringer ved SINTEF og NTNU knyttet til karbonfangst og lagring, vindkraft og teknologisk utvikling.

Resolusjonstema og debatten i 2009 var blant annet konsekvenser av Lisboa-traktaten, arbeidstakers rettigheter og arbeidsrettslig regelverk, den internasjonale finanskrisen, EØS-rapporten for foregående år, gjennomføring av EØS-regelverk, energi, klima og fremtidige perspektiver på EØS-samarbeidet.

Delegasjonen for forbindelser med Europaparlamentet

Det årlige møtet i den bilaterale komiteen for kontakter med Europaparlamentet ble avholdt i Brussel i midten av mars. Tema for møtet var utenrikspolitiske spørsmål av interesse for både Norge og EU, herunder nordområdene, arktisk samarbeid, EU/EØS-utvidelse og miljø- og fiskeripolitikk. Særlig den såkalte «selsaken» kom til å stå sentralt i samtalene. Neste møte vil finne sted i Norge høsten 2010.

Annen internasjonal virksomhet

Nordisk Råds delegasjon koordinerer også det parlamentariske samarbeid om Barentsområdet, Østersjøområdet og Vestnorden. Et viktig element i dette arbeidet er partnerskapet for den nordlige dimensjon som er inngått mellom Russland, Island, Norge og EU. Stortinget var representert på det første parlamentariske forum for den nordlige dimensjon som ble holdt i Europaparlamentet, Brussel, i februar.

Barents-parlamentarisk samarbeid

Delegasjonsleder Berit Brørby, som var koordinator for Barents parlamentarikersamarbeid, hadde tette kontakter med russiske parlamentarikere i forkant av den fjerde Barents parlamentarisk konferanse som ble holdt i Syktyvkar, Russland, i mai. Stortinget var representert med fem deltakere på konferansen. Hovedtemaer for konferansen var urfolk, miljø og

parlamentarikernes rolle i den sosioøkonomiske utvikling i Barentsregionen.

Parlamentarisk Østersjø-samarbeid

Den årlige parlamentarisk konferanse i 2009 fant sted i Nyborg, Danmark, i august–september med det danske Folketinget som vertskap. Stortinget deltok med 4 representanter. Hovedtema for konferansen var nye sikkerhetsutfordringer. Sjøsikkerhet, organisert kriminalitet, trafficking og datakriminalitet sto sentralt på møtet. Det ble fremlagt rapporter fra to arbeidsgrupper om henholdsvis energi og klimaendringer og om arbeidsmigrasjon og ungdomsarbeidsløshet i Østersjøregionen. Stortinget var representert i begge arbeidsgruppene.

For å forberede og følge opp konferansen er det etablert en fast parlamentarisk komité, der de nordiske parlamentene er representert ved to representanter fra Nordisk råd. I 2009 ble det besluttet at de parlamentene som ikke er representert i Den faste parlamentarisk komité, kan delta på møtene i komiteen som observatører. Stortinget var representert på møtet i den faste komiteen i Helsingfors i november.

Vestnordisk samarbeid

Island, Færøyene og Grønland har siden 1985 hatt et parlamentarisk samarbeid i Vestnordisk råd. Stortinget har siden 2003 blitt invitert til Vestnordisk råds årsmøter og rådets temakonferanser. I 2009 deltok en representant fra Stortingets kirke-, utdannings- og forskningskomité på Vestnordisk råds temakonferanse om utdanningssituasjonen i Vestnorden, mens presidentskapet var representert på årsmøtet.

Hviterussland

Etter norsk initiativ videreførte Nordisk Råd i samråd med Baltisk forsamling et samarbeid med parlamentarikere i Hviterusslands parlament og med opposisjonspolitikere. Formålet er å bidra til en dialog med parlamentet og opposisjonen. Det ble holdt et forberedende møte i Minsk i januar, og i mars ble det holdt et seminar i Vilnius for å drøfte politikernes rolle i samfunnsutvikling og spesielt i miljøpolitikk. Samarbeidet blir ledet av Dagfinn Høybråten. Formålet med møtevirksomheten er å påskynde en demokratisk utvikling i landet.

Annen utadrettet virksomhet

Valg 2009 – nytt storting og nye representanter

Valgresultatet i 2009 førte til at 65 nye stortingsrepresentanter skulle stifte sitt første bekjentskap med Stortinget som arbeidsplass. Dette er en situasjon som stiller avdelingene i Stortingets administrasjon overfor en rekke utfordringer. Samtidig skal avtroppende representanter få anledning til å forlate Stortinget på en verdig måte.

Stortingets administrasjon har vært opptatt av at administrasjonen skal fremstå som én enhet, og at aktivitetene i tilknytning til mottakelse av nye representanter skal presenteres som en samlet pakke. Det var etablert en arbeidsgruppe som hadde ansvaret for å samordne de ulike aktivitetene knyttet til valget og mottakelsen av de nye representantene.

Servicesenteret – uke 39 og 40

Det ble etablert en utvidet mottakstjeneste og åpningstid i servicesenteret i 1. etasje i stortingsbygningen hvor de nye representantene kunne henvende seg når de kom til Stortinget.

I servicesenteret fikk representantene informasjon, hjelp og råd om alle tjeneste- og støttefunksjoner. Det ble blant annet utdelt informasjon, adgangskort og nøkler til kontor, garderobe og leiligheter. Det var også mulighet for å bestille mobiltelefon og hjemmekontorløsning.

*Valgnatten ble politikere intervjuet av media foran Stortinget.
Foto: John Greiner Olsen*

Servicesenteret hadde ansvar for koordinering av tjenester og praktisk gjennomføring av mottak av nye representanter. Åpningstid og bemanning ble utvidet i uke 40 og 41 for å øke tilgjengeligheten for de nye representantene. Tilbakemeldingene fra representanter og partigruppene var svært positive, spesielt var det viktig at tjenestene var samlet på ett sted og tilgjengelige etter behov. I ettertid har representantene fortsatt å benytte servicesenteret når de har hatt behov for ytterligere informasjon og hjelp.

Samlet informasjons- og opplæringstilbud for representantene

Etter valget 2005 fikk alle stortingsrepresentantene tilbud om en samlet opplæringspakke. Dette ble godt mottatt, og opplegget ble videreført i 2009. Alle nye representanter ble invitert til et eget orienteringsmøte om Stortinget og det administrative støtteapparatet. Stortingets direktør ønsket velkommen og orienterte om Stortinget og forholdet mellom storting og regjering. Deretter ble det orientert om det administrative støtteapparatet og de tjenester og funksjoner som ligger i de enkelte avdelingene.

Nytt av året var et kurstilbud om «Enkleste vei til ny jobb» til representanter som forlot Stortinget. Det var et felles dagsseminar som ga råd og vink om hvordan finne veien tilbake til arbeidslivet. I tillegg fikk hver enkelt representant tilbud om inntil fem timers individuell oppfølging.

Håndbok for stortingsrepresentanter

Ny «Håndbok for stortingsrepresentanter» ble trykket og delt ut til alle representanter. Boken gir en oversikt over regelverk og praktiske forhold i Stortinget med særlig vekt på opplysninger om tjenester, rettigheter og støttefunksjoner for representantene. Den er i utgangspunktet ment som et hjelpemiddel for representantene, men er også til nytte for ansatte og andre interesserte.

Ikt

Ikt-seksjonen var involvert i å få på plass ikt-utstyr til representantene. Nye brukere ble opprettet, opplæring gitt, utstyr flyttet og bærbar pc-er delt ut.

Fordeling av kontorer til stortingsrepresentantene

For å forankre prosessen rundt kontorfordeling og kriterier for tildeling av kontorarealer, ble det gjennomført møter med representanter fra de respektive gruppesekretariatene noen uker før valget. De enkelte gruppene fikk komme med sine betraktninger om eksisterende lokalisering og ønsker for kontorfordelingen etter valget. Da valgresultatet forelå, ble det gjennomført møter med gruppesekretariatene for å få på plass en hensiktsmessig fordeling. En endelig fordeling av kontorer ble gjort på plenumsmøte mellom administrasjonen og partigruppene 30. september. Det var et konstruktivt og godt samarbeid, og gruppene hadde en fin balansegang mellom å fremme egne interesser og bidra til å finne gode løsninger i fellesskap. Innflyttingen startet 8. oktober og var ferdig medio november. Totalt ble det gjennomført ca. 300 flyttinger denne gangen, mot 500 flyttinger i 2005.

Stortingets tjenesteboliger

Det har vært stor utskifting av boligmassen i 2009. Stortinget overtok 28 nye leiligheter i Fredensborgveien 45, og solgte Sigurd Syrs gate 1 med 18 leiligheter og de 4 leilighetene i Parkveien 4b og 6.

27 leiligheter ble malt og fikk nye gardiner, fem bad ble modernisert og en leilighet ble totalrenovert. Utover dette fikk en del leiligheter skiftet hvitevarer.

I forbindelse med innføring av elektronisk boligadministrasjonssystem måtte alle med behov for tjenestebolig søke via den web-baserte løsningen. Dette medførte en betydelig forenkling av behandlingsprosessen. Som følge av valget var det ekstra mange flyttinger inn og ut av Stortingets tjenesteboliger.

Boligkomiteen

Stortingets boligkomité består av seks stortingsrepresentanter valgt av presidentskapet for hele stortingsperioden. For stortingsperioden 2009–2013 har presidentskapet oppnevnt følgende medlemmer:

Gerd Janne Kristoffersen, A, leder
Jon Jæger Gåsvatn, FrP, nestleder
Bent Høie, H
Line Henriette Hjemdal, KrF
Geir Pollestad, Sp
Gina Knutson Barstad, SV

*De nye leilighetene for representantene i Fredensborgveien 4.
Foto: John Greiner Olsen*

Komiteens mandat er å tildele tjenesteboliger i henhold til retningslinjer fastsatt av presidentskapet. Komiteen tildelte 93 tjenesteboliger i 2009, hovedsakelig i forbindelse med valget. For å få til en best mulig disponering av Stortingets tjenesteboliger i forhold til behovene til enhver tid, utarbeidet komiteen forslag til nye retningslinjer for tildeling av tjenestebolig. I de nye reglene, som presidentskapet vedtok 4. juni, skal den enkeltes faktiske behov vektlegges og ansiennitet bare være et av flere momenter.

Økonomiske forhold for ikke-gjenvalgte representanter

Storingsrepresentanter som faller ut etter valg, beholder sin godtgjørelse (p.t. 58075 kroner/mnd) også i oktober den høsten de slutter. I tillegg kan de søke om ytterligere to måneder etterlønn dersom de er uten lønns- eller næringsinntekt. For 2009 kunne de maksimalt motta tre måneders etterlønn, som utgjorde 174225 kroner.

Ved valget høsten 2009 var det 44 representanter som ikke ble gjenvalgt. Tre av disse sa fra seg retten til etterlønn. De resterende 41 mottok etterlønn i måneden etter at valgperioden var over (oktober). Av disse var det 36 som søkte, og mottok, etterlønn ut over den første måneden. 30 av de ikke-gjenvalgte har fått full godtgjørelse uten avkortning i hele tre-månedersperioden.

*SMS til
førstegangsvelgerne.
Foto:
Lars Henie Barstad*

SMS til førstegangsvelgere

«Stem og bestem – bruk stemmeretten! Hilsen Stortinget». Denne meldingen ble sendt til 66005 førstegangsvelgere. Det var ca. halvparten av førstegangsvelgerne – de som hadde direkte telefonnummer på eget navn. Hensikten var å øke oppmerksomheten rundt stortingsvalget, og å treffe ungdommen på en kjent arena. Presidentskapet og Datatilsynet hadde godkjent tiltaket.

I ettertid ble det sendt ut et spørreskjema til tre videregående skoler i hvert fylke. Elevene skulle svare på om de mottok tekstmeldingen eller ikke, og om de stemte ved valget eller ikke. Resultatet av denne uformelle lille spørreundersøkelsen viste at valgdeltakelsen var noe høyere blant dem som mottok tekstmeldingen fra Stortinget.

Brev til nye statsborgere

Etter initiativ fra IMDi, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, fikk ca. 28000 innvandrere og nye statsborgere siden siste valg et brev signert av stortingspresident Thorbjørn Jagland. Brevet inneholdt blant annet en oppfordring til å bruke stemmeretten.

Andre tiltak for ungdom

Stortingets ungdomssider, tinget.no, brakte en del stoff om stortingsvalget, og det ble lagt lenker til de ulike

partienes hjemmesider og til et utvalgt valgometer. I samarbeid med Avis i Skolen ble det gitt ut valghefter for tre ulike trinn – mellomtrinnet, ungdomstrinnet og videregående skole. Det samlede opplaget var på 72 000 eksemplarer – trolig ny rekord. Som ved tidligere valg hadde informasjonsseksjonen hovedansvar for teksten til heftet for videregående skole.

2050 – Valget er ditt og MiniTinget

Stortingets to lærings- og opplevelsessentre er fortsatt like populære og var tilnærmet fulltegnet i 2009. Både 2050 – Valget er ditt, for ungdomsskoleklasser, og MiniTinget, rollespillet for elever fra videregående skole, ble videreutviklet og forbedret. Høsten 2009 ble én av de fire sakene som behandles i MiniTinget, skolesaken, erstattet med en sak om samfunnsplikt for alle, både jenter og gutter.

Barnas Spørretime 2009

20. november 2009, dagen for markering av 20-årsjubileet for Barnekonvensjonen, ble Barnas Spørretime arrangert på Stortinget for tredje gang. Stortingets tverrpolitiske nettverk for barns rettigheter var arrangør. Redd Barna var ansvarlig for tilrettelegging av medvirkning fra barn og unge, og informasjonsseksjonen og betjentseksjonen bistod med planlegging og praktisk gjennomføring.

Spørretimen ble åpnet av visepresident Marit Nybakk. 52 barn fra ulike deler av landet hadde forberedt spørsmål innenfor temaet mobbing. Statsrådene Kristin Halvorsen, Audun Lysbakken, Anne-Grete Strøm-Erichsen og Anniken Huitfeldt svarte på de mange utfordrende spørsmålene.

*Elever i MiniTinget.
Foto: Anne-Lise Aspmo*

*Barnas spørretime.
Foto:
Mariann Klingberg*

Tegnspråktolking på Stortingets nett-tv

28. april debatterte Stortinget Stortingsmelding nr. 35, Mål og mening. Ein heilskapeleg norsk språkpolitikk, om en strategi for å beskytte og bevare norsk språk. I meldingen er også norsk tegnspråk anerkjent som fullverdig språk. Debatten ble sendt med tegnspråktolking på Stortingets nett-tv.

Opplegget var nøye planlagt i samarbeid mellom Stortingets administrasjon, NRK som produsent av Stortingets nett-tv, Hørselshemmedes Landsforbund og Norges Døveforbund. Tre tolker delte på arbeidet under sendingen, som foregikk fra Stortingets studio i

stortingsbygningen. Nett-sendingen viste tolken som hovedbilde og møtet i salen i egen rute i hovedbildet.

Sendingen ble fulgt av mange skoleklasser og pensjonistforeninger for døve, og fikk svært gode tilbakemeldinger for tilgjengelighet. Ifølge Norges Døveforbund var de tre tolkene svært dyktige til å oversette budskapet, stemningene og nyansene på en måte som skriftlig tekst aldri klarer å formidle.

Film- og tv-innspillinger

Flere filmprodusenter fikk tillatelse til å gjøre opptak i Stortinget: Filmbin AS tok opp scener til spillefilmen «Bestevennen» i inngangspartiet til stortingsbygningen. Filmen handler om asylsøkere og er beregnet for barn. I forbindelse med stortingsvalget laget Eidsvoll 1814 en informasjonsfilm om Riksforsamlingen og Grunnloven sammenholdt med politikk i dagens samfunn, sett med unge Thomas Konows øyne.

Mest omfattende var NRKs innspilling av scener fra stortingssalen til tv-serien «Harry og Charles», der handlingen foregår i 1905. Vandrehallen ble reservert en hel dag for tv-team og skuespillere, 115 personer i alt. Et så stort innrykk av personer utenfra til TV-opptak krever innsats fra mange av Stortingets ansatte. For både kafeteriaseksjonen, betjentseksjonen, sikkerhetsseksjonen, teknisk seksjon

Camilla Hedemark, Ingrid Mathisen og Tine Hynne i Stortingets studio 28. april, foran oppgaven med å tegnspråktolke behandlingen av sak 1 – Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om «Mål og mening. Ein heilskapeleg norsk språkpolitikk».
Foto: Lars Henie Barstad

og husøkonomseksjonen innebærer dette mye ekstra arbeid. Opptakene skal gjennomføres med et minimum av påvirkning på det daglige arbeidet i huset ellers.

Til en tv-serie om spor etter personer i arkiv gjorde NRK opptak i stortingsarkivet. En tidligere stortingsrepresentant og statsråd og en næringslivsleder ble filmet da de fikk informasjon og dokumentasjon om familie som hadde vært valgt inn på Stortinget.

Valgnatten bistod administrasjonen NRK og TV2 spesielt med gjennomføringen av partilederdebatte i vandrehallen.

Stortinget får stadig spørsmål om tillatelse til å filme i stortingsbygningen. Vurderingen av hvem som får tillatelse, bygger først og fremst på formålet med filmingen og på hvilken måte den griper inn i det daglige arbeidet i Stortinget.

Brosjyrer og trykt informasjonsmaterieil

Hovedbrosjyren som foreligger på bokmål, nynorsk, samisk, engelsk, tysk, fransk, spansk og russisk ble omfattende revidert på grunnlag av endringer i

Grunnloven, først og fremst ny lovbehandling fra 1. oktober 2009, og i Stortingets forretningsorden. I samarbeid med Avis i Skolen ble det også i 2009 laget to nyhetskalendere (vår og høst) – idéhefter med samfunnsorienterte og aktuelle oppgaver.

Arbeidstrening og praksis i Stortinget

Samarbeidet med Fontenehuset i Oslo om tiltaksplasser er videreført i 2009. Fontenehuset er et klubbhus for mennesker med psykiatriske sykdomshistorier. Formålet er bl.a. å bidra til at medlemmene kan komme tilbake i arbeid eller studier. I løpet av året har fire av Fontenehusets medlemmer arbeidet i hustrykkeriet og kafeteriaseksjonen.

Ytterligere fire personer har hatt noen måneders arbeidspraksis i teknisk seksjon, kafeteriaseksjonen, informasjonsseksjonen eller stortingsbiblioteket som ledd i en attføringsplan eller som deltaker på arbeidsmarkedskurs.

Ordningen med studentstipendiater fra det juridiske fakultet ved Universitetet i Oslo fortsatte i utredningsseksjonen. I 2009 hadde seksjonen også en hospitant gjennom en avtale med Riksrevisjonen.

*NRKs innspilling av scener fra stortingssalen til tv-serien «Harry og Charles», der handlingen foregår i 1905.
Foto: Lars Henie Barstad*

*Hovedbrosjyren på åtte språk.
Foto: Anne Marit Arnesen Bordewick*

Fra bibliotekutdanningen ved HiO hadde to studenter fem ukers praksis hver i stortingsbiblioteket. Biblioteket hadde også en medarbeider fra Oslo kommunes «Arbeid med bistand» våren 2009.

Stortinget tok imot 12 skoleungdommer i deres utplasseringsuke. Ungdommene fikk plass i stortingsbiblioteket, informasjonshjørnet, sikkerhetsseksjonen, betjentseksjonen, ikt-seksjonen og internasjonalt sekretariat, og i gruppesekretariatene til Arbeiderpartiet, KrF, SV og Høyre.

Undersøkelser i Stortinget

To forskningsinstitusjoner gjennomførte hver sin undersøkelse blant stortingsrepresentantene i 2009. Den ene var om parlamentarikeres holdninger og atferd i rollen som folkevalgt. Den ble gjennomført av Rokkansenteret som en del av et multinasjonalt forskningsprosjekt. Den andre var om politisk journalistikk, dvs. medias behandling av politikk, gjennomført for Nordiske Mediedager av analysefirmaet Respons.

Søknader om å få gjennomføre undersøkelser blant stortingsrepresentantene behandles vanligvis i Stortingets presidentskap. Det er vanlig at resultatene

fra undersøkelser som blir gjennomført, blir formidlet til Stortinget når de er bearbeidet.

Regler for innsyn i Stortingets dokumenter

Ny lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova) trådte i kraft 1. januar 2009. I likhet med forvaltningsloven, arkivloven og enkelte andre lover gjelder ikke offentlighetsloven for Stortinget. Stortinget skal likevel følge loven på linje med offentlig forvaltning, så langt det passer.

Det ble stadfestet da Stortinget første gang fastsatte «Regler om dokumentoffentlighet for Stortinget» (SDO) 14. juni 2000, etter innstilling fra kontroll- og konstitusjonskomiteen. På samme måte skal nye regler om dokumentoffentlighet for Stortinget følge bestemmelsene i den nye offentleglova. Det gikk fram av Innst. S. nr. 166 for 2008–2009 fra presidentskapet, vedtatt i Stortinget 16. mars.

Største endring

Den største endringen for Stortinget er at det nå skal kunne gis innsyn i korrespondanse mellom stortingsrepresentanter og partigrupper på den ene siden og administrasjonen og presidentskapet på den andre siden. Dette falt tidligere utenfor reglene om innsyn. Utredningsseksjonens korrespondanse med representanter og partigrupper er fortsatt unntatt fra regelen om innsyn. Taushetsplikten vil i alle tilfeller begrense eller hindre innsyn i opplysninger som gjelder representantenes personlige forhold. Stortingets taushetsregler er på linje med forvaltningens og overstyrer meroffentlighet. Representanter og gruppesekretariater er ikke offentlige organer og derfor ikke omfattet av loven. Derfor kan man ikke be om innsyn i dokumenter hos dem, men må gjøre det hos Stortingets administrasjon.

Offentlig postjournal på nett

Stortingets offentlige postjournal ble gjort tilgjengelig på Internett i slutten av juni 2009. Ved å skrive *postjournal* i søkefeltet på www.stortinget.no får man postjournalen som første treff. Journalen er foreløpig ikke søkbar. I mellomtiden må den som ønsker innsyn, søke om det i e-post eller på telefon til arkivene i administrasjonen.

Grønt storting

Stortingets miljøsatsing «Grønt storting» ble startet som et forprosjekt i 2007. Prosjektet resulterte i en miljøstrategi som ble godkjent i januar 2008. I dag har alle enheter i Stortingets administrasjon ansvar for å leve opp til Stortingets miljømål:

- Redusere total avfallsmengde og øke graden av kildesortering (måles i total avfallsmengde og mengde returpapir og papp)
- Foreta miljøbevisste innkjøp ved å velge miljøgunstige produkter og løsninger (måles i antall nye leverandører som er miljøsertifiserte)
- Redusere miljøbelastningen knyttet til transport (måles i utslipp av CO₂ i antall tonn for utenlandsreiser og antall videokonferanser)
- Redusere miljøbelastningen knyttet til energibruk (måles i energiforbruk per m² av total bygningsmasse (67000 m²))

Se Tall som taler for miljøtall.

Vegard Granlien ved kildesorteringsstasjonen i garasjen.
Foto: Lars Henie Barstad

Stortingets miljøerklæring

Det skal tas miljøhensyn i alle deler av virksomheten. Dette skal bidra til en varig holdningsendring og miljøvennlig tankegang og atferd.

Avfall

Helt siden stortingsgarasjen stod ferdig i 1988, har Stortingets avfall blitt kildesortert. Det startet med papir og papp, deretter plast og isopor. Stortinget har avtaler med et par leverandører som henter og gjenbraker avfallet.

Innkjøp

Det blir lagt vekt på miljøhensyn ved alle anskaffelser til Stortingets administrasjon. Det blir i ulik grad sett på produkters miljøvennlighet, leverandørers systematiske miljøarbeid, returordninger for emballasje og avhending av utrangert materiell.

For noen anskaffelser er det satt absolutte miljøkrav som må tilfredsstilles, mens det for andre anskaffelser vil gi konkurransefortrinn å ha en godt forankret miljøsatsing i bedriften. Miljøkravene blir i nødvendig grad tatt med i kontrakter som inngås. Stortingets administrasjon ønsker flere leverandører som er miljøsertifisert, og legger vekt på dette under innkjøpsprosessen.

Forum for Miljøsertifisering og Miljømerking har utarbeidet en liste over miljøsertifikater som benyttes i Norge. For å bli betraktet som miljøsertifisert av Stortinget må man ha et sertifikat fra denne listen.

Videokonferanser

Et miljøvennlig alternativ til å reise på møter er å benytte seg av videokonferanser. Konferansene foregår i NRKs tv-studio i stortingsbygningen, og det tekniske besørges av teknisk seksjon. Det er plass til rundt fem personer i studioet, men det optimale er videokonferanser med to eller tre deltakere.

Det er også mulig å holde telefonkonferanser.

Klimakvoter

Ved flyturer innenlands sørger flyselskapene i Norge – som eneste land i Europa – for kjøp av klimakvoter. Ved utenriksturer betaler Stortinget CO₂-avgift for alle representanter og ansatte.

Energi

Det er fem personer i teknisk seksjon som til daglig arbeider med energibesparelse.

Følgende energisparingstiltak har vært viktige de siste årene:

- Sentral driftskontroll og styring av oppvarming, kjøling og ventilasjon
- Varmepumper/varmevekslere/varmegjenvinning
- Sensorstyrt lys og varme/kjøling på kontorene
- Frekvensstyrte pumper og vifter
- Nattesenkning av temperaturen
- Noe solavskjerming
- Lavenergilamper
- T5 lysstoffrør
- Behovsstyrt ventilasjon og oppvarming med CO₂-kontroll på møterom
- Isolering av VVS

El-bil

I oktober inngikk postgruppen i betjentseksjonen en avtale om kjøp av el-bil. Bilen skal benyttes ved henting og bringing av pass, post og pakker for Stortinget.

Tidligere har betjentene benyttet drosje eller Stortingets representasjonsbiler når de har utført disse oppgavene, men som miljøbedrift har Stortingets administrasjon valgt å gå over til et mer miljøvennlig alternativ.

*Kildesortering hos teknisk seksjon.
Foto: Lars Henie Barstad*

Organisasjonsendringer fra 1. januar 2009

Den største omorganiseringen i Stortingets administrasjon siden oktober 1992 ble gjennomført 1. januar 2009: Tre seksjoner flyttet fra drifts- og serviceavdelingen til andre avdelinger. Betjentseksjonen ble en del av informasjons- og dokumentasjonsavdelingen, kafeteriaseksjonen en del av forvaltningsavdelingen, og biltjenesten flyttet til et nyopprettet ledelsessekretariat under Stortingets direktør.

Behovet var utløst av skiftet i stillingen som leder av drifts- og serviceavdelingen våren 2009. Grunnleggende diskusjoner i ledelsen om hensiktsmessig fordeling av tjenesteenheter, personale og kontrollspenn for avdelingssjefene ledet til de forhandlingene som ble ført med tjenestemannsorganisasjonene 3. november 2008.

Av gode grunner

Enkelte endringer var gjennomført siden 1992, blant annet opprettelsen av et par nye seksjoner, sammenslåing av et par andre, og deling av en avdeling i to. At Stortingets administrasjon har kunnet bestå så lenge uten flere endringer enn dette, forklares gjerne med at det er utviklet en god arbeids- og samarbeidsform som involverer medarbeidere og ledere på tvers av alle organisasjonsgrenser, og som henter den kompetansen som trengs til oppgavene der den finnes internt. Da er det ikke spesielt viktig hvordan organisasjonskartet ser ut. Da de nyeste endringene ble vedtatt, var det likevel enighet om å sette i gang en prosess for en mer generell gjennomgang av Stortingets administrasjon. Denne gjennomgangen skal være avsluttet innen utgangen av 2010.

Våren 2009 tok denne prosessen til i form av samlinger for alle ledere og tjenestemannsorganisasjonene, med diskusjoner om hvilke tiltak som kan gjøre administrasjonen best mulig rustet til å møte de mange utfordringene som støtteapparatet står foran i tiden fremover. I løpet av våren dreide oppmerksomheten seg bort fra et uttrykt behov for omorganisering til enighet om behovet for organisasjonsutvikling, og arbeidet ble ført videre under den betegnelsen. Enkelte ønsker om konkrete organisasjonsendringer skal vurderes parallelt.

Organisasjonsutvikling

Utforming av administrasjonens formål, målbilde og handlingsplan ble initiert av øverste administrative ledelse og videreutviklet utover høsten, i samarbeid mellom alle ledere og representanter for de tillitsvalgte. Formålet gir uttrykk for det som er selve begrunnelsen for at administrasjonen er til stede i Stortinget. Målbildet uttrykker det som skal være kvaliteter og særpreg ved administrasjonen. Handlingsplanen skal angi retning og handling for å komme dit.

Ved inngangen til 2010 forelå Strategidokument 2010–2012, med formål, målbilde og de handlingsområdene som er vesentlige for å realisere målbildet. Hvert handlingsområde gir mandat og retning for årsplanene og andre styringsdokumenter.

Formål

Stortingets administrasjon skal gjennom sine støtte- og servicefunksjoner legge til rette for at stortingsrepresentantene kan konsentrere seg om det politiske verv de er valgt til, og at Stortinget og dets organer på en effektiv måte kan ivareta sine funksjoner.

Målbilde

Stortingets administrasjon skal oppleves som relevant, profesjonell, effektiv og serviceorientert av stortingsrepresentantene og andre målgrupper. Administrasjonen skal utføre sine oppgaver slik at Stortingets anseelse blir ivaretatt på best mulig måte.

Med relevant menes at administrasjonen skal prioritere Stortingets og representantenes behov, slik at de settes best mulig i stand til å ivareta de oppgaver som følger av Grunnloven, Stortingets forretningsorden, øvrige regelverk og beslutninger.

Med profesjonell menes at administrasjonen til enhver tid har den kompetanse som er nødvendig, og at den ledes på en slik måte at representantenes behov for støtte- og servicefunksjoner blir godt og korrekt ivaretatt.

Med effektiv og serviceorientert menes at representantene og andre opplever at administrasjonens tjenester ivaretar deres interesser og behov på en rask, god og forekommende måte.

Det er lederens ansvar å sørge for at målbildet blir kommunisert klart til alle ansatte, slik at det blir forstått og etterlevd, samt å tilrettelegge arbeidet slik at det oppfattes som meningsfylt og lystbetont.

Gjennom god ledelse, aktivt medarbeiderskap, etisk bevissthet, helhetstenkning, rasjonell samhandling og hensiktsmessig organisering skal vi skape og vedlikeholde en administrasjon som er profesjonell, dynamisk, trygg og begeistret.

Handlingsplan og handlingsområder

Handlingsplanen består av handlingsområder som skal være redskap for å ivareta formålet og nå vårt målbilde. Handlingsplanen skal være et styrende dokument som legger føringer for all aktivitet i våre avdelinger og seksjoner. Den skal identifisere strategisk viktige områder for å sikre en relevant, profesjonell, effektiv og serviceorientert administrasjon i tråd med vårt målbilde.

Alt arbeid i Stortingets administrasjon er i videste forstand å betrakte som en støtte til den parlamentariske virksomheten. Det består av en samling prosesser som direkte eller indirekte støtter den parlamentariske saksbehandlingen. De seks handlingsområdene nedenfor omfatter alle disse støtteprosessene og angir retningen for perioden 2010–2012:

- Støtte til den parlamentariske saksbehandlingen
- Virksomhetsstyring og lederskap
- Organisasjonskultur og internkommunikasjon
- Personalpolitikk og kompetanse
- Tjenestekvalitet og servicenivå
- Ekstern informasjon og kommunikasjon

Handlingsområdene er utdypet og konkretisert og danner grunnlaget for arbeidet med virksomhetsplaner og budsjetter i hele administrasjonen de nærmeste årene.

Stenografien fases ut i jubileumsår for stortingsreferentene

Klokken 10.22 tirsdag 3. november 2009 inntok for første gang en referentaspirant sin plass i stortingssalen uten å kunne stenografi. Da hadde stenografien vært

Stortingets referenter på slutten av 1890-tallet. Sittende foran som nummer to fra venstre kontorsjef Cappelen, og ved siden av ham revisor og «redaktør av Lovtidende», E. R. Bætzmann og senere referentsjef Oskar Kristiansen. Bak Kristiansen står Paulsen, som var lærer i stenografi og dessuten en habil fotograf, som bl.a. forevirket stortingsmøtet 7. juni 1905. Foto fra Stortingets bildearkiv

viktigste arbeidsredskap for referentene siden 1857. Men først i 1884 fikk referentene fast ansettelse i Stortinget, og de kunne dermed feire 125 år i 2009.

I Stortinget er det lang tradisjon for å dokumentere virksomheten. «Storthings Forhandlinger» inneholdt allerede fra 1814 korte fremstillinger av sakene som ble behandlet. Fra 1857 ble Stortingets forhandlinger opptatt ved stenografisk referat, og Stortinget begynte å utgi «Storthingstidende», med fullstendige referater fra Stortinget, Odelstinget og Lagtinget.

Lydbåndopptak fra møtene i stortingssalen tvang seg frem etter stortingsvalget i 1973, da det kom en ny «generasjon» stortingsrepresentanter, som holdt et helt annet og mye raskere taletempo enn det som hadde vært vanlig til da. De senere år har referentene hatt tilgang til stadig bedre lydopptak fra møtene i stortingssalen, og i 2009 ble det bestemt at nye referenter ikke skulle benytte stenografi.

Referentseksjonen drev i mange år omfattende opplæring i stenografi, og i flere år var dette det eneste stedet i Norge som tilbød organisert undervisning i dette faget. I tråd med vedtaket om utfasing av stenografi har denne virksomheten nå opphørt.

Selv om stenografi fases ut, er det likevel viktig at referentene er til stede i stortingsalen. Det er nødvendig ved voteringer, og for å dokumentere utsagn som ikke kommer med på lydopptaket med tilstrekkelig kvalitet. *Tro mot taleren og det norske språket* har vært referentseksjonens parole i 125 år. Den står fast, selv om teknologien og andre vesentlige aspekter ved referentarbeidet endrer seg.

En historisk artikkel om referentseksjonen ble lagt ut sammen med andre historiske artikler på <http://www.stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Historikk/Historisk-dokumentasjon/>.

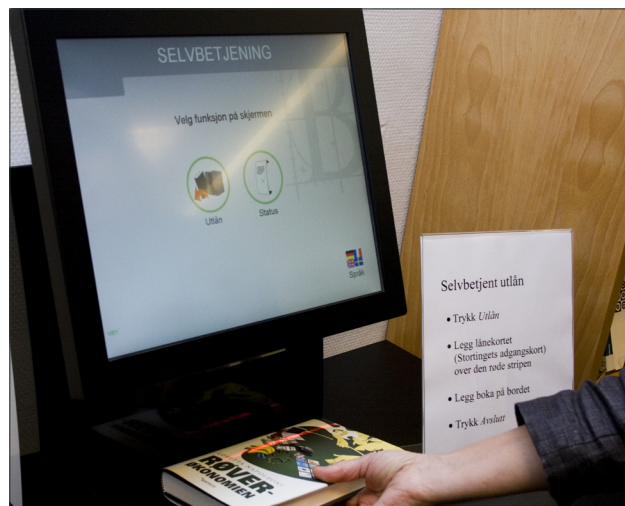
Døgnapent bibliotek

Fra høsten 2009 er stortingsbiblioteket døgnapent. Det innebærer at alle i Stortinget som har adgangskort med kode, kommer inn i biblioteket også når det ikke er betjent. Bøker og tidsskrifter kan sjekkes ut ved bruk av selvbetjent utlånsautomat.

Stortingsforhandlinger og statistikksamling som gave

Statistisk sentralbyrå og Universitetet i Tromsø mottok en stor samling eldre statistikkpublikasjoner som gave fra Stortingsbiblioteket. Raftostiftelsen mottok en stor samling eldre stortingsforhandlinger 1814–1940.

Referentseksjonen i dag. (Tre personer var ikke til stede.) Leder Bodil Kvamme Erlandsen i midten foran.
Foto: Thomas Fraser

Bibliotekets selvbetjente utlånsmaskin.

Foto: Lars Henie Barstad

Hyggelig er det at dubletter av disse publikasjonene kan komme til nytte i andre institusjoner.

Interne kurs og seminarer

Se *Tall som taler* for detaljer omkring de faste kursene.

Lederutviklingsprogrammet

I 2009 gjennomførte ledergruppen (avdelingssjefer og seksjonsledere) fire eksterne todagers ledersamlinger. Formålet med samlingene var å styrke deltakernes personalederkompetanse. Det ble også arrangert intern

lederopplæring i form av seks halvdagssamlinger der temaene bl.a. omfattet intervjueteknikk, oppfølging ved sykefravær, nytt styringssystem, årsplaner og budsjett.

Brannvern

På Kongsberg ble det arrangert to dagers røykdykkertrening og øvelse for 25 røykdykkere fra sikkerhetsseksjonen i regi av brann- og redningstjenesten i Kongsberg. Øvelsen omfattet bl.a. førstehjelp og praktisk øvelse i slukking av bilbrann, boligbrann og brann i gassflasker, gryte, smult, papir, bensin, diesel og propan. Det var også en redningsøvelse med evakuering av personer ut fra røykfylte rom. I tillegg var 65 deltakere fra forskjellige seksjoner og avdelinger i Stortinget på én dags brannøvelse. Den foregikk samme sted og omfattet noen av de samme øvelsene.

Ansatte, stortingsrepresentanter og medlemmer av Stortingets presselosje (de som har sitt daglige virke i Stortinget) har fått brannvernopplæring. Den har omfattet en orientering om hvordan brannrøyk virker, hvor brannslukningsutstyr er utplassert, manuelle brannmeldere, rømningsveier og nødutganger (fysisk gjennomgang), oppsamlingsplasser, visning av videofilm om brannslukking og hvilket ansvar hver enkelt har i forbindelse med brann. Det har vært ca. 90 % oppslutning på brannvern rundene. Det er 660 personer som har deltatt på brannvernopplæringen.

Interne trykksaker

Stortingskalender

For første gang ble det utgitt en bordkalender med bilder fra Stortinget. Kalenderen som ble delt ut til representanter og ansatte, fikk god mottakelse. Den ble også delt ut til deltakere på kurs og på lærerstevner og til besøkende i Stortingets informasjonshjørne.

Språkhåndbok

Som et resultat av språkåret 2008 ble det i 2009 laget en språkhåndbok for Stortinget. Håndboken har til hensikt å øke språkbevisstheten i Stortinget og sikre en mer korrekt og konsekvent bruk av språket. Boken inneholder ordliste for Stortinget, litt om e-post

og skriving for Internett, tips til godt språk, noen skriveregler mv. Boken distribueres tidlig i 2010.

Vandring på Løvebakken

Dette lille heftet som er ment som omvisningshjelp for representanter og ansatte, er kommet i revidert utgave i 2009.

Skriftserien Perspektiv og EU-notater

Utredningsseksjonens skriftserie Perspektiv kom med to utgivelser i 2009:

- Høyesterett, internasjonale domstoler og Maktutredningen
- Eurojust – EUs påtalesamarbeid og norsk deltakelse

Følgende to EU-notater ble publisert:

- Direktivet om innskyter-garantier
- Makrell-striden mellom Norge og EU

Kalender 2009.

Foto: Jiri Havran

Innkjøpsstrategi for framtiden

Stortingets administrasjon har som mål å være en foregangsvirksomhet når det gjelder etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser. For å nå dette målet har Stortinget valgt å etablere en liten ekspertgruppe som kan hjelpe avdelingene til å gjennomføre korrekte anskaffelser. Innkjøpsrutinene er forbedret og mye opplæring gitt. Etter hvert vil løsninger bli innført som kan gjøre anskaffelsene både enklere og bedre.

I løpet av 2009 gjennomførte Stortingets administrasjon et stort antall anskaffelser. 30 ble kunngjort i DOFFIN databasen. Videre er det arbeidet med å oppnå full sporing av dokumenter knyttet til hver faktura, blant annet med elektronisk tilgang til anskaffelsesprotokoll og kontrakt/bestilling. Dermed har en oppnådd en vesentlig forenkling av kontrollarbeidet.

Risikostyring

Høsten 2008 ble det gjennomført risikovurderinger av stabsmøtet, det konstitusjonelle kontor, drifts- og serviceavdelingen, forvaltningsavdelingen, informasjons- og dokumentasjonsavdelingen, internasjonal avdeling og anskaffelsesprosessen. I alt ble det identifisert 13 uønskede hendelser

i kategorien kritisk risikonivå. I tillegg ble det identifisert risiko på nest høyeste nivå.

I løpet av 2009 ble disse risikovurderingene fulgt opp. For uønskede hendelser på høyeste risikonivå må det iverksettes risikoreduserende tiltak. Dette arbeidet er startet. Metodikk og fremgangsmåte for risikovurderingene er under diskusjon.

Enklere styring

Administrasjonen har startet arbeidet med å lage en helhetlig strategi for målstyring. Det skal utvikles systemer som skal støtte lederne i deres arbeid. Løsningen skal hjelpe lederne slik at de på en enklere og bedre måte kan planlegge og prioritere oppgaver. Arbeidene er omfattende, og regnes avsluttet i 2012.

Bespisning

Kafeteriaeksjonen har ansvaret for drift av kafeteriaene i Stortinget, komitéhuset og stortingskvartalet, møtematbespisning, bespisning og servering ved spesielle arrangementer og drift av automater i hele bygningsmassen. I Stortinget og komitéhuset utføres tjenesten av ansatte i Stortingets administrasjon, mens det er Eurest Personalrestauranter AS som tar seg av tjenesten i stortingskvartalet.

I 2009 hadde stortingsrestauranten følgende temadager: pøsefestbord, grønnsaksbord og sildebord.

Kafeteriaene er, naturlig nok, mest besøkt i lunsjtiden fra kl. 11.00–12.30, mens det er roligere utover ettermiddagen og kvelden. Det er svært få besøkende etter kl. 18.00.

Helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid

Stortingets administrasjon skal fremme et best mulig arbeidsmiljø. Det er etablert ordninger som skal bidra til at den enkeltes helse og sikkerhet ivaretas, herunder internkontroll/HMS-system og helse- og arbeidsmiljøundersøkelser i regi av bedriftshelsetjenesten. I 2009 ble det holdt tre møter i arbeidsmiljøutvalget der aktuelle arbeidsmiljø saker ble diskutert.

Grønnsaksbord i stortingsrestauranten.
Foto: Ann-Mari Eriksen

Inkluderende arbeidsliv

Stortingets administrasjon har fra 2004 vært part i avtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen). Målsettingen er å redusere sykefraværet, tilsette flere arbeidstakere med redusert funksjonsevne og å hindre tidlig pensjonering. For øvrig er analyser av sykefravær og utviklingen av fraværet et viktig redskap blant annet for å oppdage individuelle behov hos arbeidstakerne. I enkelte tilfeller involveres tilretteleggingsutvalget i det systematiske oppfølgingsarbeidet. Det er utarbeidet rutiner som fastsetter hvordan slike saker skal behandles, hvem som er ansvarlig for hvilke tiltak, og hvordan resultatene skal følges opp.

Likestilling

Stortingets administrasjon har i samråd med organisasjonene lagt til grunn likestillingslovens bestemmelser og Hovedavtalen § 21 likestilling. I følge personalreglementets tilsetningsregler skal det alltid innkalles til intervju minst én søker fra det kjønn som er underrepresentert innenfor den aktuelle stillingsgruppe eller seksjon (§ 12). Etter partenes syn har det hittil ikke vært behov for spesielle tiltak i lønnspolitikken for å oppnå likelønn mellom kjønnene.

Tilskudd, lønn og pensjon

Stortingsskuddenes rapportering av tilskuddsmidler

Stortinget bevilger hvert år et tilskudd til partigruppene. Tilskuddet må benyttes i henhold til retningslinjene, og partigruppene må levere revidert årsregnskap til Stortinget.

BDO Noraudit Oslo DA, ved partner og statsautorisert revisor Kjell Storeide, er oppnevnt som ansvarlig revisor for revisjon av stortingsgruppene og uavhengige representanter for regnskapsårene 2007 til 2010. Revisor tiltrådte 6. mars 2007.

Revisors oppdrag omfatter lovpålagt finansiell revisjon av regnskapet for hver partigruppe og uavhengige representant, samt kontrolloppstillinger av registrerte og innberettede beløp for lønns- og trekkoppgaver. Revisor vil i tillegg utarbeide

en sammenstilling av regnskapsrapportene for stortingsgruppene bruk av tilskuddsmidler. Revisor skal også levere en særskilt erklæring om at midlene er anvendt i samsvar med forutsetningene i stortingsvedtaket.

Rapportene for stortingsgruppene bruk av tilskudd er lagt ut på <http://stortinget.no/no/Stortinget-og-demokratiet/Organene/Partigruppene/>

Stortingets lønnskommisjon

Stortinget har oppnevnt en lønnskommisjon som med Stortingets samtykke fastsetter den årlige godtgjørelsen til stortingsrepresentantene og regjeringens medlemmer. I henhold til retningslinjene skal kommisjonens innstilling begrunnes. For perioden 1. juli 2008–30. juni 2012 er følgende oppnevnt som medlemmer av Stortingets lønnskommisjon: tidligere riksmeklingsmann Reidar Webster (leder), professor Fredrik Engelstad og advokat Inger Prebensen. Forvaltningsavdelingen ivaretar sekretærfunksjonen for lønnskommisjonen.

Pensjonsordningen for stortingsrepresentanter – nedleggelse av pensjonsstyret

Et eksternt utvalg med professor dr. juris Asbjørn Kjøntstad som leder avgav sin utredning om Stortingets pensjonsordning 8. januar 2009. Kritikken som ble reist i denne utredningen har medført at pensjonsstyret ble nedlagt, og administrasjonen av pensjonsutbetalingene, bortsett fra ventegodtgjørelsene, ble overført til Statens Pensjonskasse med virkning fra 2009. Avgjørelseskompetanse vedrørende ventegodtgjørelser er tillagt Stortingets presidentskap. Se lov om pensjon for stortingsrepresentanter § 10.

Pensjonsutvalget – forslag til ny pensjonsordning for stortingsrepresentanter m.fl.

Et utvalg ledet av Sigbjørn Johnsen, nedsatt 8. mars 2007, avgav 9. juni 2009 innstilling med forslag til ny pensjonsordning for stortingsrepresentanter, regjeringsmedlemmer, høyesterettsdommere, sivilombudsmann og riksrådgivere. Innstillingen er trykket som Dokument nr. 19 (2008–2009). Presidentskapet gikk inn for forslaget fra utvalgets flertall om å legge om pensjonsordningene til en nettolønnsordning, i samsvar med prinsippene

som er lagt til grunn for ny alderspensjon etter folketrygdloven. Presidentskapet la frem sin tilråding for Stortinget 3. desember 2009, og Stortinget sluttet seg til forslaget 10. desember 2009.

Saken er etter dette oversendt regjeringen for lovmessig bearbeidelse av forslaget. For stortingsrepresentanter og regjeringsmedlemmer går forslaget ut på at ny pensjonsordning vil gjelde for dem som er valgt som representant ved valget 2009 eller utnevnt til regjeringsmedlem etter valget 2009. Noen representanter og statsråder vil således komme inn under både gammel og ny ordning.

For høyesterettsdommere, sivilombudsmann og riksrevisor går forslaget ut på at ny ordning først gjelder for dem som utnevnes/velges etter 1. januar 2011.

Velferdstiltak

Stortinget Idrettslag

Stortinget Idrettslag har en målsetting om å få flest mulig av dem som har Stortinget som arbeidsplass til å drive med mosjon og idrett. Også i 2009 har idrettslaget arbeidet for å oppfylle denne målsettingen, under mottoet «Bli med og lag et sprekere storting».

Trimtilbudet i gymsalen ble videreført med sju timer med Elixia, tre timer mensendieck med Siggen Mortensen, og en time linedans med Kom og dans

pr. uke. Innebandy- og fotballgruppen hadde også stor aktivitet. I tillegg til ukentlige treninger ble det arrangert stortingsmesterskap i innebandy, hvor teknisk seksjon ved byggruppen ble mestere i 2009 som i 2008. Skigruppen arrangerte klubbmesterskap i langrenn, Stortingets skidag i Sørkedalen (om lag 150 deltakere, og nær 100 til middagen) og Nordisk Parlamentsmesterskap på Ringkollen (60 deltakere). Både skidagen og parlamentsmesterskapet var en stor suksess, selv om det denne gangen ikke var mulig å bruke Holmenkollarenaen. Ellers har idrettslaget arrangert dansekurs – «Skal vi danse» – med Lars Petter Hansen i sikkerhetsseksjonen som instruktør. 14 dansegilde par deltok. Fjellgruppens planlagte tur til Rondane ble avlyst pga. dårlige værmeldinger. Utbedringen av trimrommet ble også videreført i 2009, og idrettslaget har bidratt med innspill og råd i den forbindelse. Se *Tall som taler* for medlemstall.

KultuS

KultuS – Stortingets kunst- og kulturforening – avviklet en rekke arrangementer i 2009: besøk i Høyesterett, omvisning på Hamsun-utstilling på Nasjonalbiblioteket, sommeravslutning på Folkemuseet, tur til Portugal, omvisninger på Høstutstillingen og på Nasjonalgalleriet (Rolf Nesch), lutefisken med rekorddeltakelse og Torkjell Berulfsen, og til slutt juleutstilling for våre egne kunstnere i Tunnelgalleriet. Dessuten ble det formidlet billetter til en rekke opera- og teaterforestillinger. Se *Tall som taler* for medlemstall.

*Mensendieck med Siggen Mortensen.
Foto: Anne Marit Arnesen Bordewick*

Informasjons- og teknologistrategi 2009–2012

I 2009 påbegynte administrasjonen arbeidet med innføringen av den nye informasjons- og teknologistrategien for 2009–2012. Strategien beskriver åtte handlingsområder:

1. Nye løsninger for planlegging, gjennomføring og dokumentasjon av Stortingets møter
2. Nye og forbedrede løsninger for Stortingets dialog med publikum
3. Utvikle og forbedre organisering og styring av virksomheten
4. Videreutvikle intranettet (Løveporten)
5. Integreerte og fleksible kommunikasjonsløsninger
6. Anskaffe og videreutvikle administrative og tekniske løsninger
7. Tilrettelegge for saksbehandling og bruk av daglig dokumentlager
8. Effektivisere produksjon og distribusjon av offisielle dokumenter

For denne strategiperioden er hovedoppmerksomheten rettet mot arbeidet i og for den parlamentariske prosessen. Dessuten er det praktiske samarbeidet med regjeringen om dokumentflyt, styring av virksomheten og administrative rutiner prioritert høyere enn i tidligere strategiperioder.

I 2009 er det satset spesielt på nye løsninger for planlegging, gjennomføring og dokumentasjon av Stortingets møter, herunder nye systemer for gjennomføringen av møter i stortingssalen, mobile kontorer for nye stortingsrepresentanter, trådløst nettverk i møterommene, nytt internt telefonsystem med ip-telefoni for stortingsrepresentantene, system for forvaltning av bygningsmassen og nytt dokumentlager for partigruppene og komiteene.

Ny teknologi i stortingssalen

Prosjektet ny teknologi i stortingssalen startet i 2008 med fremleggelse av et forprosjekt og forslag til tiltak, som ble vedtatt i Stortingets presidentskap våren 2008.

Målet med prosjektet er:

- Forbedre systemstøtten for tilrettelegging og gjennomføring av stortingsmøtene
- Forbedre kvaliteten på lyd- og bildeopptak
- Legge til rette for økt funksjonalitet og informasjonstilgang for representantene i salen
- Forbedre rapporteringen fra stortingsmøtene og sørge for automatisk sammenstilling og formidling av voteringsresultatene slik at de kan legges ut på internett umiddelbart, og senest to timer etter møtets slutt
- Generell reparasjon og oppgradering av pultene i salen

Høsten 2008 ble benyttet til å lage en kravspesifikasjon som underlag for en tilbudsinnhenting. Tilbudene ble evaluert vinteren og våren 2009 med etterfølgende forhandlinger. Disse forhandlingene førte til inngåelse av kontrakt i juni 2009 med firmaet Siv. ing. Benum AS. Arbeidet med gjennomføringen av prosjektet startet da for alvor. I løpet av høsten ble design av representantenes plasser, presidentplass og sekretærens plass gjennomført slik at underlag for produksjon var klart og produksjon igangsatt ved inngangen til 2010. Programvare for møtegjennomføring ble også langt på vei ferdigstilt. Det ble igangsatt utvikling av programvare for votering. Det foreløpige høydepunktet i prosjektet ble nådd før jul med avduking av et pultpanel som en operativ prototype. Anlegget skal stå ferdig til Stortinget samles høsten 2010.

Stortingets nettsted

I oktober 2008 ble Stortingets nye nettsted lansert, og 2009 ble det første året i drift med den nye løsningen. I tillegg til alle utfordringene som følger av å drifte en ny løsning, er det utviklet en rekke nye tjenester på nettstedet i løpet av året. Det mest omfattende arbeidet har vært endringene i forbindelse med ny lovbehandling fra 1. oktober og nye publikasjonsbetegnelser som følge av ny lovbehandling. Det er utviklet en løsning slik at brukeren nå kan gå direkte fra regjeringens meldinger og proposisjoner til sakssidene på stortinget.no for å følge den videre behandlingen av saken, og det er lansert en ordbok på bokmål, nynorsk og engelsk. På representantsidene finnes det nå en lenke som tar brukeren til en oversikt over alle hovedinnlegg representanten har holdt i debattene. Dette er basert på en utvidelse av søketjenesten.

Det er videre utviklet flere ulike skjemaer slik at brukerne kan kontakte representantene og partigruppene, anmode om deltakelse på høring, bestille tid for omvisning, og søke om reisestøtte til MiniTinget på nett. Rett før jul ble også det nye videoarkivet lansert. Der kan brukerne finne video fra alle møter og enkelte høringer helt tilbake til januar 2006.

I forbindelse med stortingsvalget ble det laget eget informasjonsstoff på tinget.no, Stortingets nettsted for ungdom.

Nettsidene priset

Stortinget vant Farmandprisen i gull for beste offentlige nettsted i 2009. Juryen skrev dette i sin begrunnelse: «Dette er en svært omfattende nettside med en imponerende informasjonsbredde og dybde.

Livesendinger, videoarkiv, gode temainndelinger og muligheter for å få lest opp tekst viser at nasjonalforsamlingen i hvert fall på nett har åpnet seg for folket det er satt til å tjene.»

Hvert år blir rundt 700 statlige og kommunale nettsteder kvalitetsvurdert av direktoratet for forvaltning og ikt (Difi). I 2009 fikk stortinget.no fem stjerner av seks mulige. Kriteriene som kvalitetsvurderingen bygger på, er delt inn i tre hovedgrupper: tilgjengelighet, brukertilpasning og nyttig innhold.

I Startsidens stjerneutdeling 2009 fikk stortinget.no tre stjerner og tinget.no to stjerner av tre mulige som «Nettsted i særklasse». Bak dette stjernerdyrset står ABC Startsidens, som vurderte 40 000 nettsteder og tildelte stjerner til 224 av dem. Stortingets nettsteder ble vurdert som «oversiktlig nettsted som tar sin informasjonsrolle på alvor. Høy tilgjengelighet og meget brukervennlig».

Ikt

Ikt-seksjonen har i 2009 bidratt med ressurser til de fleste av handlingsområdene i Stortingets informasjons- og teknologistrategi for 2009–2012. I tillegg til strategiprojektene er det også gjennomført flere store interne prosjekter. I desember ble det inngått mange nye rammeavtaler, slik at porteføljeansvaret innenfor ikt-området er vel ivaretatt for de kommende år.

Mobilt kontor

Høsten 2009 ble det innført en ny løsning for mobilt kontor, med nye pc-er og ny programvare. Brukerne kunne velge mellom to forskjellige bærbare pc-modeller: Lenovo ThinkPad T400 og Lenovo ThinkPad X200. Ved utgangen av 2009 hadde 325 brukere fått ny pc. Se *Tall som taler* for fordeling av pc-modeller på de forskjellige brukergruppene.

Det ble inngått rammeavtale med ny leverandør for brukerstøtte til mobilt kontor. Ny leverandør av tjenesten fra og med 1. januar 2010 er ErgoGroup. Åpningstidene er endret til kl. 07.00–24.00 alle dager i året.

Farmandprisen i gull for beste offentlige nettsted i 2009.
Foto: Thomas Fraser

Ikt utvikling og brukerstøtte

Det ble etablert nytt dokumentlager for parti og komité i 2009 (handlingsområde 7 i Stortingets informasjons- og teknologistrategi.). Ikt-seksjonen bidro med rådgivning, utviklingsarbeid, testing og implementering. Det ble utarbeidet et opplæringsprogram og arrangert kurs for store deler av organisasjonen. Se *Tall som taler* for antall kurs og deltakere.

Utviklingsgruppen har arbeidet med å effektivisere produksjon og distribusjon av offisielle dokumenter (handlingsområde 8 i Stortingets informasjons- og teknologistrategi). I forbindelse med valget ble det gjort endringer og tilpasninger i EPOS (elektronisk parlamentarisk oppfølgingssystem for Stortinget) og Fellesperson (database med navn og annen informasjon om ansatte og representanter).

Det største prosjektet i 2009 var omskrivingen av EPOS i forbindelse med ny lovbehandling og avvikling av odelsting og lagting. Prosjektet kom vellykket i havn til 1. oktober slik at «nye» EPOS ble tatt i bruk ved sesjonsstart.

Ikt drift

I perioden 2004 til 2009 økte antall stasjonære pc-er som driftsgruppen har ansvar for med 50 %, fra ca. 600 til ca. 900 pc-er. Tilsvarende økte antall servere med 100 % i den samme perioden, fra 25 til 50 fysiske servere. Dette ble gjort uten at bemanningen økte, og førte til en vesentlig travlere hverdag.

I 2008 ble Windows Vista installert på alle arbeidsstasjoner. I begynnelsen av 2009 ble det gjort en brukerundersøkelse som viste at målene med prosjektet var oppnådd.

Plattformen for økonomisystemet (Agresso) ble oppgradert med ny server og nytt operativsystem. Det ble besluttet å integrere de fleste tjenestene som er knyttet til Agresso og regnskapsseksjonen på en og samme server.

I 2009 ble det etablert en ny cluster-løsning for et av de viktigste støttesystemene til sikkerhetsseksjonen. Dette ble gjort i tett samarbeid med prosjektleder fra Niscayah Group og en teknisk ekspert på deres system fra England.

En del arbeid ble lagt ned i forbindelse med lyd- og bildeløsningen som skal levere videosignal til stortinget.no. Dette er en løsning som skal tilby brukeren av stortinget.no å spille av videoklipp fra stortingssalen og høringer. Foreløpig krever denne løsningen en lagringskapasitet på ca. 6 TB (terrabyte). Den fungerer også som arkivløsning for lyd og bilde fra Stortinget og er ledd i et samarbeidsprosjekt med Nasjonalbiblioteket i Mo i Rana.

Et annet prosjekt som ble startet mot slutten av 2009 er «sikker utskrift». Når brukeren har sendt en utskrift til en skriver, kommer den ikke ut før brukeren har dratt adgangskortet gjennom kortleseren på skriveren. Systemet er foreløpig i drift kun på noen skrivere. Dette ble gjennomført som et av tiltakene etter risiko- og sårbarhetsanalysen i 2008.

Det ble også etablert en løsning fra VMware for virtualisering (flere logiske servere kjøres på én fysisk server) av utviklings- og test servere. Hvert eneste ikt-prosjekt krever sine servere og systemer. For å håndtere dette på en rask og fleksibel måte er virtualisering en god løsning.

Sikkerhet og nettverk

Det ble etablert trådløst nett for gjester primært for bruk i møterom. De besøkende bruker nummeret på besøkskortet for å få passordet som er nødvendig for å benytte løsningen.

Nettverket ble segmentert, dvs. inndelt i logiske soner. Dette er nyttig bl.a. i forbindelse med skadebegrensninger ved et alvorlig virusangrep. I tillegg ble det segmentert ut fra strukturen i bygningsmassen med tanke på overgang til tv- og alarmsystem som er basert på ip.

Nye ip-telefoner (telefoner som benytter datanettverket) tilknyttet Stortingets hustelefonsentral ble inkludert i nettet. De har nesten samme funksjonalitet som de analoge telefonene. Ip-telefonene ble plassert i egne logiske nett.

Kontroll av webtrafikk er enda et tiltak som ble satt i verk for å hindre ondsinnet kode i å spre seg i Stortingets nettverk. Det ble gjennomført for noen av brukerne.

Innkjøp og anskaffelser

Teknisk seksjon gjennomførte i løpet av 2009 mange store innkjøp og anskaffelser. Lov og forskrift om offentlige anskaffelser må følges, og opplæring i dette ble gjennomført. Mange store innkjøp ble foretatt til prosjekter og løpende driftsoppgaver. Det er nødvendig å etablere rammekontrakter med leverandører av varer og tjenester, og seksjonen var registrert som forvalter av 35 forskjellige rammekontrakter for å dekke opp de fleste av seksjonens behov for innkjøp i 2009.

Rehabilitering av kjellerstuen

Kjellerstuen ble tatt i bruk høsten 2009 etter omfattende rehabiliteringsarbeid. Arbeidet var nødvendig for å forebygge en eventuell fremtidig videreutvikling av alunskader. Stortingsbygningen er fundamentert på alunskifer. Alunskifer er en sedimentær bergart som har mange uheldige egenskaper når den utsettes for oksygen og vann. Alunskifer kan svulle med stor kraft slik at bygninger

løftes og bygningskonstruksjoner presses i stykker. Den gir et svært surt miljø som tærer på betong og stål. Stortingsbygningen fra 1866 har i de senere år hatt en akselererende skadeutvikling, særlig som følge av alunsvelling på grunn av ustabil grunnvannstand. Arbeidene i kjellerstuen ble utløst ved at alunskiferen svellet og forårsaket store skader på bærekonstruksjonene i stortingsbygningen. Det omfattende bygningstekniske arbeidet førte også til at kjellerstuen ble rehabilitert med ny belysning, nytt anlegg for lyd og bilde, nytt ventilasjonsanlegg og ny innredning.

Omdisponering av arealer i kjeller

Omdisponering av arealer i Stortingets kjeller ble påbegynt i 2008 og avsluttet i 2009. Trimrommet ble utvidet og inkluderer nå lokalene som sikkerhetsseksjonen tidligere disponerte og rommet der solariet var plassert. Solariet fikk ny og bedre plassering i egnet rom under trimrommet. Etter hvert som arbeidene i kjellerstuen ble avsluttet, ble også gangen i korridoren utenfor kjellerstuen oppgradert.

*Kjellerstuen etter oppussing.
Foto: Anne Marit Arnesen Bordewick*

Møteromstjenesten representert ved Astrid Paulsen og Biagio Picano. Foto: Anne Marit Arnesen Bordewick

Forbedringer for førstelinjetjenester

Som et resultat av ombyggingen i 2008 fikk servicesenteret i første etasje i stortingsbygningen bedre plass for utstilling av varer og mulighet for utvidelse av vareutvalget. Det førte raskt til flere henvendelser og økning i salg av gaveartikler. Servicesenteret tok også over administrasjonen av nøkler til stortingsrepresentantenes tjenesteboliger.

Sommeren 2009 ble møteromstjenesten samlokalisert med telefontjenesten i Nedre Vollgate 18, åttende etasje, i ombygde og nyoppussede, lyse, store lokaler. Sentralbordet ble pusset opp og innredningen skiftet ut og forbedret. Fuktskader på begge terrasseområdene utenfor ble utbedret. De gamle lokalene til telefontjenesten ble gjort om til nye kontorer for møteromstjenesten. Møteromstjenestens hvilerom i komitéhuset fungerer i tillegg som nødsentralbord med to arbeidsplasser.

Tollbugaten 31

I 2009 ble det gjennomført diverse omdisponeringer av arealer i Tollbugaten 31. I 6. etasje ble kopirom og bøttekott ombygget slik at arealene ble bedre utnyttet. Dette resulterte også i nytt rom for lagring av reservestoler og bord til møterommet T-614. I 2. etasje ble det laget et eget lite møterom ved at midtpartiet i korridoren ble avdelt fra korridorløpet. I 3. etasje ble den åpne løsningen i midtpartiet delt i to for å gjøre arealene mer brukervennlige for forvaltningsavdelingen.

Forprosjekt i tilbygget mot Akersgaten

For å etterleve de forskriftskravene som gjelder til enhver tid, er det stadig behov for omgjøring og tilpasninger i bygningsmassen. I 2009 ble det utarbeidet et tverrfaglig forprosjekt hvor Riksantikvaren har hatt en sentral rolle. Forprosjektet ivaretar forslag til oppgradering av fløy mot Akersgaten. Det er lagt frem et helhetlig, omfattende og gjennomførbart forprosjekt for oppgradering av varme- og ventilasjonsanlegg og infrastrukturen for kontorene. Dette vil bidra til vesentlig forbedring av

Anita Ekrem, Bodil Kind Johannessen, Karin Britt Røst og Aud Solli i telefontjenestens nye lokaler.

Foto: Anne Marit Arnesen Bordewick

innemiljøet i bygget. Prosjektet vil bli lagt frem for avgjørelse i 2010 med antatt gjennomføring i 2011.

Brannsikkerhetsarbeider

Oppgradering av brannsikkerhet har i flere år vært et viktig satsingsområde i Stortinget. Stortingets bygningsmasse er gammel og til dels antikvarisk, slik at det er store utfordringer i å finne gode oppgraderingsløsninger. Bygningene er ikke brannteknisk ivaretatt etter dagens forskrifter for brannforebyggende tiltak og for bygningers totale brannsikring. I 2009 ble det arbeidet med å oppgradere rømningsveier og trapperom, brannskiller og seksjoneringsrør, sløkkeanlegg, ledelys og markeringslys. Fremtidsrettede tiltak vil være å montere automatiske sløkkeanlegg i bygningsmassen. Prosessen ble påbegynt i 2009 med installering i deler av bygningsmassen.

Bisletbekken

Utnyttelse av Bisletbakkens vannføring til Stortingets kjøleproduksjon er et prosjekt som strekker seg

over flere år før ferdigstillelse. Etter avtale med Oslo kommune kan Stortinget plassere teknisk utstyr i kommunens lokaler ved Bislettbekken. I 2009 ble prosessanlegget med vannbehandlingsutstyret, pumper og varmevekslere montert. Denne delen av anlegget er satt i prøvedrift. Lokalene er pusset opp, og det er montert nytt ventilasjonssystem. Produksjon av kjølevann til Stortingets bruk forventes å starte i 2010.

Badstuer, dusjer og toaletter

Dame- og herrebadstuene har fått en lenge etterlenget oppgradering i 2009. Etter at interiør ble fjernet, ble det oppdaget omfattende bygningsmessige skader og mangler ved den tidligere bygningstekniske løsningen. Dette resulterte i et mer omfattende arbeid

for å tilfredsstille dagens forskriftskrav. Konsekvensen ble økte kostnader og forsinket fremdrift.

Etter fjerning av bad fra kontorer i Akersgaten 21 ble det behov for å lage to dusjrom (det ene med toalett) i kjelleretasjen utenfor heisene i Akersgaten 21. Dette ble gjort for å øke dusjkapasiteten i stortingskvartalet.

Rengjøring

Fra 1. juni endret husøkonomseksjonen frekvens for kontorrenhold fra annenhver dag til to ganger i uken (fastsatte ukedager). Hensikten med endringen er å sikre at ressursene brukes på mer effektive måter, blant annet for å styrke renholdet av fellesområder. Renholdsfrekvensen på stortingsrepresentantenes kontorer ble ikke endret.

Foto: Lars Henie Barstad

Parlamentariske tall

Parlamentariske tall sammenliknet med tidligere sesjoner

Behandlede saker (utvalgte sakstyper)	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005	2005- 2006	2006- 2007	2007- 2008	2008- 2009
Dok. 8 (representantforslag)	77	155	123	136	100	111	78	106	141	111
Odelstingsmeldinger	2	0	3	0	0	0	2	1	0	0
Odelstingsproposisjoner	86	126	86	126	96	123	90	91	55	126
Stortingsmeldinger	39	49	40	45	57	53	23	39	36	53
Stortingsproposisjoner	96	108	81	91	85	87	83	106	75	115
Innstillinger fra komité og presidentskap										
Budsjettinnstillinger	16	16	16	16	17	16	18	18	17	17
Innst. O. (lovsaker)	100	134	84	132	107	131	95	100	80	135
Innst. S.	270	354	275	293	278	220	242	286	321	375
Besvarte spørsmål og interpellasjoner										
Skriftlige spørsmål	476	554	590	782	974	991	1243	1415	1607	1613
Interpellasjoner	36	23	32	22	46	36	57	70	72	68
Muntlige spørsmål	188	194	170	156	131	115	103	124	127	134
Ordinære spørsmål	608	535	467	430	396	277	258	229	317	221
Redegjørelser fra regjeringen										
Redegjørelser	16	17	15	8	6	10	14	6	10	8
Møter i Stortinget og avdelingene										
Lagtinget	17	16	11	13	15	13	11	16	16	19
Odelstinget	38	46	38	41	43	43	35	43	41	52
Stortinget	97	104	104	103	102	97	91	100	104	105
Anmodningsvedtak *										
Anmodningsvedtak	127	182	140	242	181	171	9	20	24	35

* Vedtak initiert i Stortinget.

Tid brukt i Stortinget, Odelstinget og Lagtinget

	Storting	Odelsting	Lagting
1999-2000	449 timer 58 min.	56 timer 52 min.	4 timer 5 min.
2000-2001	463 timer 6 min.	68 timer 15 min.	4 timer 0 min.
2001-2002	404 timer 31 min.	49 timer 30 min.	2 timer 40 min.
2002-2003	400 timer 40 min.	91 timer 57 min.	2 timer 27 min.
2003-2004	399 timer 29 min.	58 timer 59 min.	1 timer 28 min.
2004-2005	345 timer 47 min.	85 timer 52 min.	2 timer 1 min.
2005-2006	332 timer 50 min.	34 timer 8 min.	1 timer 39 min.
2006-2007	426 timer 47 min.	60 timer 14 min.	3 timer 0 min.
2007-2008	431 timer 29 min.	63 timer 42 min.	6 timer 56 min.
2008-2009	451 timer 34 min.	74 timer 31 min.	3 timer 10 min.

Referater

Det ble tatt stenografisk referat fra til sammen **syv høringer** i 2008–2009 (fem i kontroll- og konstitusjonskomiteen, én i forsvarskomiteen og én i finanskomiteen).

Referater fra stortingsforhandlinger

Antall sider fra	Storting	Odelsting	Lagting
2005-2006	3000	409	25
2006-2007	3851	409	41
2007-2008	4070	774	71
2008-2009	4139	1006	51

Antall saker/høringer i komiteene og organisasjoner til høring i 2009

Komité	Våren 2009		Høsten 2009		Totalt i 2009	
	Saker/høringer	Organisasjoner	Saker/høringer	Organisasjoner	Saker/høringer	Organisasjoner
Arbeids- og sosialkomiteen	4	30	1	28	5	58
Energi- og miljøkomiteen	10	105	2	48	12	153
Familie- og kulturkomiteen	8	33	1	58	9	91
Finanskomiteen	15	84	1	55	16	139
Forsvarskomiteen*	4	19	-	-	4	19
Helse- og omsorgskomiteen	9	21	1	72	10	93
Justiskomiteen	5	31	2	23	7	54
Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen	5	38	1	37	6	75
Kommunal- og forvaltningskomiteen	5	15	1	32	6	47
Kontroll og konstitusjonskomiteen	6	13	0	0	6	13
Næringskomiteen	10	56	2	51	12	107
Transport- og kommunikasjonskomiteen	2	82	2	70	4	152
Utenrikskomiteen*	4	61	-	-	4	61
Utenriks- og forsvarskomiteen*	-	-	1	31	1	31
SUM	87	588	15	505	102	1093

*Utenrikskomiteen og forsvarskomiteen ble 1. oktober 2009 slått sammen til én komité.

Antall organisasjoner i oversikten er antall programførte høringsinstanser. I noen tilfeller går flere organisasjoner sammen og utgjør en høringsinstans. På noen høringer er det fellesopplegg, og da er ikke nødvendigvis alle instanser ført opp i programmet. Det hender også at noen ikke møter opp på selve høringen. Årsaken til at for eksempel transport- og kommunikasjonskomiteen har hatt få saker/høringer, men mange organisasjoner på høring, er behandlingen av nasjonal transportplan med flere lange høringsdager våren 2009. Høsten 2009 var mange organisasjoner til høring i transport- og kommunikasjonskomiteen i forbindelse med behandling av budsjettet.

Besøk, omvisninger og henvendelser

Registrerte besøkende fordelt på Stortingets innganger

Innganger	Løvebakken	Komitéhuset	Stortingskvartalet	Garasjen	Totalt 2009	Totalt 2008
Antall besøkende	24 311	1 439	6 908	2 787	35 445	37 713

Omnisninger

Stortinget gav omvisninger for **ca. 30 000 besøkende**, som foregående år. Skoleelever fra 9.–10. klasse på ungdomstrinnet og fra 2.–3. trinn i videregående skole utgjorde hovedmengden av de besøkende. De fleste gruppene fra videregående skole ønsket og fikk treffe en eller flere stortingsrepresentanter.

Kunstvandring

I alt **540 kunstinteresserte** besøkte kunstvandringene i Stortinget (360 i 2008). Det var 27 åpne kunstvandring og forhåndsbestilte kunstvandring (18 i 2008).

Kulturnatten 2009

Det var **21 vanlige omvisningsgrupper** (samme som i 2008), ni av dem fikk omvisning på engelsk (syv i 2008), og **tre kunstvandring** (to i 2008). I alt var det **772 besøkende** (700 i 2008).

MiniTinget

I 2009 ble det utviklet **243 spill med 5895 elever** (237 spill med 5873 elever i 2008). Elevene kom fra samtlige fylker, men flest naturlig nok fra Oslo, Akershus, Buskerud og Vestfold. Ordningen med reisestøtte fungerer godt, og flere lærere uttrykker at uten den ville de neppe ha kommet. **31 klasser fikk reisestøtte** på til sammen 588 394 kroner (22 klasser fikk i alt 445 456 kroner i 2008).

2050 – valget er ditt

I 2009 ble det utviklet **124 spill med 3720 elever** (60 spill i 2008).

Henvendelser til Informasjonshjørnet 2008 og 2009

Henvendelsesform	Telefon	E-postmottak	Skranke	Totalt
Antall henvendelser 2009	3 816	2 362	1 835	8 013
Antall henvendelser 2008	2 817	2 678	1 663	7 158

Henvendelser til Stortingets arkivtjenester

Henvendelser	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)	2009 (antall)	2009 (%)
Eksternt	659	71	568	69	738	72	935	76
Internt	270	29	251	31	284	28	294	24
Henvendelser totalt	929		819		1 022		1 229	

Henvendelsesform	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)	2009 (antall)	2009 (%)
Personlig oppmøte	229	25	207	26	291	28	386	31
Telefonhenvendelse	526	56	411	51	516	50	535	44
Skriftlig/e-post	174	19	187	23	215	21	308	25

Henvendelse vedrørende	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)	2009 (antall)	2009 (%)
Stortingsforhandlingene	456	49	403	49	475	46	624	51
Historisk arkiv/bilder	473	51	416	51	547	54	605	49

Dokumenter og innsyn i Stortingets arkivtjenester

Registrert	2006	2007	2008	2009
Saker	3 316	3 153	*	2 471
Innkomne dokumenter	9 411	10 254	9 410	7 966
Utgående dokumenter	4 069	4 575	3 939	2 942
Notater	1 833	1 719	1 586	1 787
Dokumenter totalt	15 313	16 548	14 935	12 695

Søknader om dokumentinnsyn	2006	2007	2008	2009
Innvilget	295	169	120	244
Avslått	3	1	19	13
Søknader totalt	298	170	139	257

* Antall saker er ikke med for 2008 fordi tallet ikke gir et riktig bilde. Ved overgang til nytt journalsystem ble allerede eksisterende saker opprettet på nytt i det nye systemet. I oktober 2008 ble journalføring av spørsmål til skriftlig besvarelse stoppet. Det er årsaken til at det er færre journalførte dokumenter i 2008.

Utlån, oppdrag og nyhetstjenester i Stortingsbiblioteket

Utlån	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)	2009 (antall)	2009 (%)
Interne lånere	5 265	79	5 527	84	5 840	84	5 004	80
Eksterne lånere	1 337	20	993	15	972	14	1 160	19
Andre bibliotek	76	1	74	1	122	2	93	1
Utlån totalt	6 678		6 594		6 934		6 257	

Referanseoppdrag	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)	2009 (antall)	2009 (%)
Interne oppdrag	577	74	409	68	386	66	313	66
Eksterne oppdrag	208	26	194	32	199	34	163	34
Referanseoppdrag totalt	785		603		585		476	

Oppdrag i Mediateket	2006 (antall)	2006 (%)	2007 (antall)	2007 (%)	2008 (antall)	2008 (%)	2009 (antall)	2009 (%)
Internt	785	85	774	92	796	99	720	99
For departementene og Statsministerens kontor	135	15	65	8	7	1	6	1
Oppdrag totalt	920		839		803		726	

Nyhetsovervåkning	2006	2007	2008	2009
Antall leste avisartikler	36 500	36 300	35 000	62 000
Antall leste NTB-meldinger	42 000	52 000	68 800	70 800
Antall leste avisartikler i pdf-format *	-	21 500*	51 400	90 000

* Tilbudet startet i mai 2007

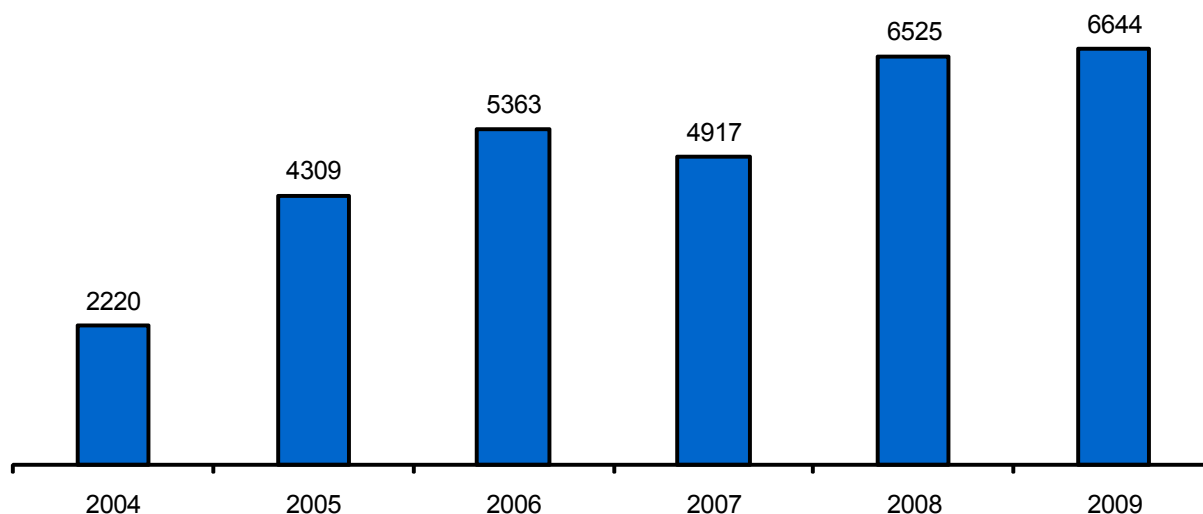
Utredningsoppdrag

Utredningsoppdrag	2006	2007	2008	2009
Antall behandlede oppdrag	422	407	462	433

De fleste oppdragene kom fra stortingsrepresentanter og politiske rådgivere, men utredningsseksjonen besvarte også forespørsler fra andre lands parlamenter om norsk regelverk.

Henveldeiser til ikt- brukerstøtte

Antall henveldeiser til brukerstøttelefonen nådde en ny månedstopp i oktober med 864 henveldeiser. Dette skyldes i stor grad innføring av nytt dokumenthåndteringssystem og innrykk av nye stortingsrepresentanter.

Henveldeiser til brukerstøtte for mobilt kontor

I løpet av 2009 hadde brukerstøtte for mobilt kontor **865 henveldeiser** fra Stortingets brukere. Gjennomsnittlig svartid var 24 sekunder, og 99 % av henvendelsene ble besvart innenfor avtalt servicenivå. I ikt-seksjonen ble det registrert **464 saker** om mobilt kontor i samme periode.

Henveldeiser om reise

Berg-Hansen Reisebureaus 24-timerservice fikk **1 224 henveldeiser** fra Stortinget i 2009. Her kan representantene bestille billetter utenom åpningstidene til reisekontoret i Stortinget.

Kurs for eksterne deltakere

Kurs i stortingskunnskap

I 2009 ble det holdt to tredagers kurs i stortingskunnskap for samfunnsfaglærere fra hele landet. På kurset 30. mars–1. april var det **38 deltakere**, og 16.–18. november var det **61 deltakere**. Siden starten i 1994 er det arrangert i alt 26 slike kurs.

9.–10. mars ble det i samarbeid med Norsk kommunikasjonsforening arrangert kurs for kommunikatører i privat og offentlig virksomhet. I tillegg ble det holdt en rekke mindre kursopplegg og foredrag for offentlige etater, studenter og andre.

Bibliotekarstudenter

Stortingsbiblioteket tok imot **70 bibliotekarstudenter** fra Høgskolen i Oslo til omvisning i Stortinget og biblioteket. Dette er et ledd i undervisningen om offentlige institusjoner og publikasjoner.

Interne kurs og seminarer

Allmøte

I mai ble det arrangert allmøte om organisasjonsutvikling i stortingets administrasjon.

Introduksjonskurs for nye representanter

Etter valget ble alle nye representanter invitert til introduksjonsdager. I løpet av fire halvdagssamlinger ble det orientert om ulike sider ved stortingets arbeid og om administrasjonens tjenestetilbud. **40 nye representanter deltok**. I tillegg fikk alle nye representanter og nyansatte tilbud om å delta på kurs i bruk av informasjonskilder som er tilgjengelige via Løveporten, søk i nyheter og søk i saker og dokumenter på stortinget.no. 157 personer fikk tilbud, og 53 av dem deltok (34 %).

Språkundervisning

I alt 33 representanter benyttet seg av tilbudet om én-til-én undervisning i engelsk, tysk, fransk eller spansk i løpet av året. De faste interne språkkursene for ansatte, med to undervisningstimer pr. uke, hadde i alt ca. 40 deltakere. Det ble gjennomført et internt fire-dagers skreddersydd engelskkurs for seks representanter i januar. I sommerferieperioden deltok to representanter på individuelle språkkurs i England og Spania. To stortingsrepresentanter og syv ansatte deltok på et intensivt todagers franskkurs i september. I løpet av året ble det arrangert skreddersydde engelskkurs for omvisergruppen og for betjentene som forberedelse til NATO-parlamentarikernes sesjon i Oslo.

Ikt-kurs

Ikt-seksjonen holdt **70 kurs** med til sammen **450 deltakere** i bruk av det nye dokumentlageret i Sharepoint for parti og komité. Noen Excel- og Powerpointkurs ble arrangert med ekstern kursholder. Det ble også gjennomført noen kurs for nyansatte og noen skreddersydde kurs.

Introduksjonsdagen

Den årlige introduksjonsdagen for nyansatte ble arrangert i september, med **24 deltakere** fra administrasjonen og partigruppene.

Andre kurs

Todagers kurs i prosjektarbeid i september og november hadde totalt 40 deltakere. Skrivetreningskurs i januar hadde 45 deltakere. Førstelinkurs med tema «håndtering av vanskelige henvendelser» ble arrangert tre ganger i januar, med totalt ca. 70 deltakere. I februar var det kurs i personlig planlegging og effektivitet, der 25 medarbeidere deltok. Det var om lag 50 deltakere på et internt halvdagsseminar i februar om trusselhåndtering.

Grønt storting

Miljømålinger

Indikatorer		2006	2007	2008	2009
Avfall	Total avfallsmengde i kg	325 712	328 133	331 497	299 684
	Mengde returpapir og papp i kg	190 000*	183 400	180 855	162 480
Innkjøp	Antall nye leverandører som er miljøsertifiserte			37	81
Transport	Utslipp av CO ₂ i antall tonn ved utenlandsreiser**			851,8	849,8
	Antall videokonferanser		6	3	5****
Energi	Energiforbruk per kvm av total bygningsmasse på 67000m ^{2***}	194 kWh	192 kWh	187 kWh	187 kWh

* Mengden returpapir og papp er endret i forhold til årsrapporten for 2006 på grunn av nye tall fra tjenesteleverandøren.

** I 2008 ble det etablert rutiner for betaling av klimagasskvoter.

*** Leverandøren har fra 2008 garantert kjøp av strøm produsert ved hjelp av fornybare energikilder (egen avtale).

**** I tillegg registrerte møteromstjenesten ni telefonkonferanser i 2009.

Kopiering på hustrykkeriets maskiner og alle andre kopimaskiner i huset

Trykking	2006	2007	2008	2009
Antall kopier	9 645 640	11 450 960	11 289 484	12 386 822
Fargekopier	575 697	449 392	479 907	914 968

Den nye stormaskinen som ble tatt i bruk i januar 2008, gjør det mulig å skille mellom registrering av antall to-sidig og antall én-sidig trykk. Av totalvolumet i 2009 var 40 prosent én-sidig trykk, mot 58 prosent i 2008. I 2009 gikk det 10 paller papir til én-sidig trykk, mot 17 paller i 2008, en reduksjon på 4,5 tonn papir. Dette er en utvikling det er viktig å holde og kanskje forbedre ytterligere i 2010.

Papirforbruk

Hustrykkeriet kjøpte inn **76 paller** papir à 120 000 ark, dvs. **9 200 000 ark**, i alt **48 tonn**, som er en reduksjon på ett tonn fra 2008. At reduksjonen ikke var større, skyldes blant annet at hustrykkeriet overtok produksjonen av «Liste A», som tidligere ble trykket eksternt. Reduksjonen kunne ha vært større ved mer bruk av to-sidige utskrifter.

Andre tall

Markeringer på Eidsvolls plass

I 2009 var det stor aktivitet og mange markeringer på Eidsvolls plass – **370 markeringer**. Det er en stor økning fra 2008 med 256 markeringer.

Møteromstjenesten

Møteromstjenesten betjener **67 møterom**. De var i bruk i **ca. 20 370 timer** i 2009.

Møterom T-614 ble brukt som selskapslokale til private arrangementer i ca. 270 timer.

Biltjenesten

Stortingets biltjeneste har tre ansatte og fire biler, og i tillegg en avtale med fem reservesjåfører som bistår tjenesten etter behov. Biltjenesten hadde i 2009 totalt **1023 oppdrag**. Av disse var det **23 oppdrag på lørdager**, og **25 oppdrag på søn- og helligdager**. Dette resulterte i om lag **100000 km** i kjørelengde. Aktiviteter utenfor Stortinget er naturlig nok like ofte styrende for mange av biltjenestens oppdrag som aktiviteten i Stortinget. Oppdragene er svært varierende i både tid og lengde. Benyttet tid og antall kjørte kilometer står ofte ikke i forhold til hverandre. Dette skyldes som regel ventetid både i og utenfor Stortinget. Antall oppdrag gir derfor ikke et utfyllende bilde av biltjenestens totale virksomhet. Den faste ordningen med ulike typer kjøretrening sammen med PST ble videreført i 2009. I tråd med Stortingets innkjøpsreglement utarbeidet biltjenesten anbudsdokumenter for innkjøp av nye biler, og kontrakt ble signert i november med Møller Bil for levering av tre Audi A6 tidlig i 2010.

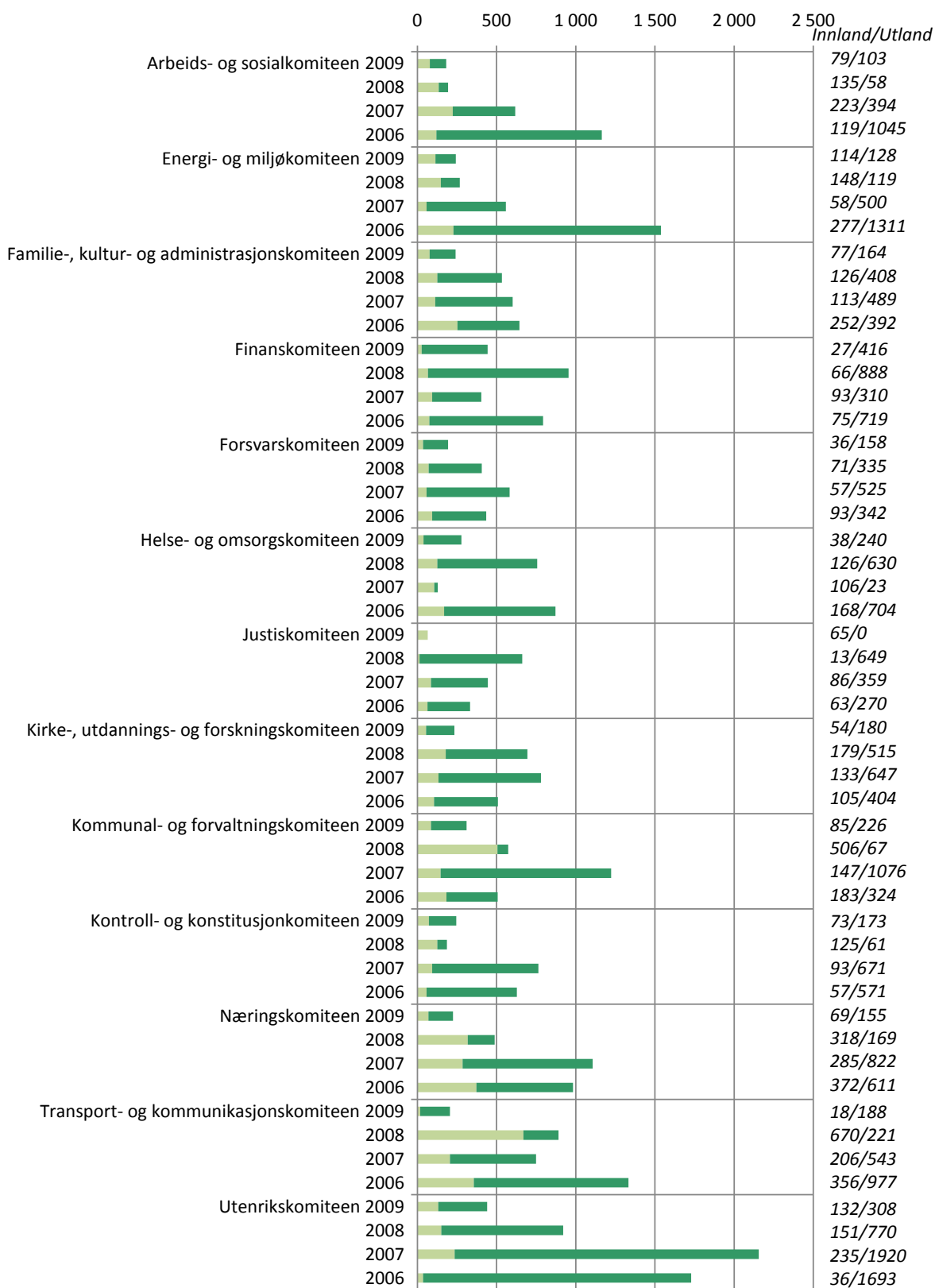
Omsetning i serveringsenhetene

Dagsgjennomsnitt	Komitehuset		Stortingets kafeteria		Stortingskvartalet	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Gjester	91	101	668	576	398	444
Omsetning	15 621	1 927	14 500	13 253	8 387	9 818
Varmlunsjpersjoner			115	109	56	56
Middag			82	80	36	40
Omsetning totalt						
Kasse i kafeteria	240 000	296 794	2 558 884	3 127 832	2 042 892	2 012 782
Møte/arrangement			1 330 633	1 044 892	823 613	1 235 692
Automater			70 000	61 000	62 286	92 322

Omsetning av utvalgte varer i servicesenteret

	2007	2008	2009
Frimerker	169 304	131 415	154 379
Reisekort	552 596	440 948	564 995
Kort/konvolutter	22 925	27 264	23 262
Profil/gaveartikler	142 245	154 930	294 700
Billetter	147 398	99 695	199 485
Pakker	21 402	11 285	18 470

Kostnadsoversikt over komitéreiser i inn- og utland i 2006–2009

Grafen viser tall i hele tusen kroner.

Forsvars- og utenrikskomiteen ble slått sammen f.o.m. 1. oktober 2009.

Tall for reiser innenlands inkluderer kostnader i tilknytning til komitémøter.

Reiser og reisekostnader i 2009, fordelt på innland og utland

Beskrivelse	Innenlands	Utenlands	Totalt
Omsetning flybilletter u/skatt	11 774 774	6 129 795	17 904 569
Omsetning flybilletter m/skatt	13 304 281	7 182 224	20 486 505
Antall reiser	6 345	1 581	7 926
Flybesparelse i forhold til dyreste fullpris	29 %	63 %	
Flybesparelse i kroner	4 384 234	10 272 160	14 656 394

Reisevirksomhet

Av alle reisene i 2009 var 99,9 % billettløse. 15,6 % bestilte billetter selv online via Løveporten.

Stortingets boligmasse i 2009 fordelt på størrelse

Leiligheter	HC-tilpasset	Ettroms	Toroms	Treroms	Fireroms	Femroms	Totalt
Antall	1	4	82	46	13	1	147

Brukere av mobilt kontor

	Lenovo ThinkPad T400	Lenovo ThinkPad X200	Totalt
Representanter	68	86	154
Rådgivere	64	46	110
Komitesekretærer	9	4	13
Administrasjonen	33	15	48
Totalt	174	151	325

Idrettslaget

Idrettslaget hadde **246 betalende medlemmer** ved utgangen av 2009 (202 ansatte og 44 representanter).

KultuS

KultuS – Stortingets kunst- og kulturforening – hadde per 31. desember 2009 **203 medlemmer**, både representanter og ansatte.

Godtgjørelser og pensjoner til representantene

Fra 1. mai 2009 var stortingsrepresentantenes årlige faste godtgjørelse **696 900 kroner**. Stortingspresidentens godtgjørelse var **1 268 400 kroner/år**.

Tilleggsgodtgjørelse i tillegg til ordinær godtgjørelse

Alle representanter får i tillegg en **daggodtgjørelse** hele året unntatt for juli måned. For representanter som har sin faste bolig i Oslo (det vil si de som bor mindre enn 40 km fra Stortinget), var satsen **78 kroner/dag**. For representanter med fast bopel mer enn 40 km fra Stortinget, var satsen **182 kroner/dag**.

Pensjoner

Alderspensjon med full opptjening (12 års funksjonstid) utgjorde fra 1. mai **459 954 kroner/år**.

Det ble utgiftsført **55,3 mill.** kroner i pensjonsutbetalinger (alderspensjon, ventegodtgjørelse, etterlattepensjon og uførepensjon) i 2009. Per 31.12.2009 var det **354 personer** som mottok pensjonsytelser fra ordningen. Administrasjonskostnadene til Statens Pensjonskasse ble utgiftsført med 1,2 mill. kroner.

Støtte til de parlamentariske gruppene i Stortinget – gruppetilskuddet

Til blant annet å lønne politiske rådgivere og sekretærer bevilger Stortinget et årlig tilskudd til gruppene. Fra 15. april 2009 var gruppetilskuddet per gruppe **2 111 587 kroner/år**, pluss **668 617 kroner/år** per representant. Grupper i opposisjon fikk i tillegg et opposisjonstilskudd på **1 967 263 kroner** per gruppe.

Humankapital i administrasjonen

Sykefravær

I 2009 var sykefraværet **4,9 %** (5,5 % i 2008).

Ansettelsestid

Gjennomsnittlig ansettelsestid er **12,52 år** (12,97 år i 2008).

Alder

Gjennomsnittsalder i 2009 var **48 år** (som i 2008).

Avgangsalder

Gjennomsnittlig avgangsalder i 2009 var **65 år** (66 år i 2008).

Tilsetninger i Stortingets administrasjon i 2009

Tilsetninger	Intern rekruttering	Ekstern rekruttering	Totalt
Antall	6	33	39

Fratredelser i Stortingets administrasjon i 2009

Fratredelser	Alderspensj.	AFP	Uførepensjon	Annet	Totalt
Antall	2	6	0	10	18

Deltidsansatte i 2009, fordelt på kjønn

Type deltid (Stilling)	Kvinner	Menn	Totalt
AFP	4	1	5
Omsorg (60–90 %)	5	2	7
Uføre (40–80 %)	8	2	10
Fast deltid (50–90 %)	11	4	15
Annen type (60–90 %)	2	0	2
Deltidsansatte totalt	30 (77%)	9 (23%)	39

Alderssammensetning i 2009 fordelt på kjønn

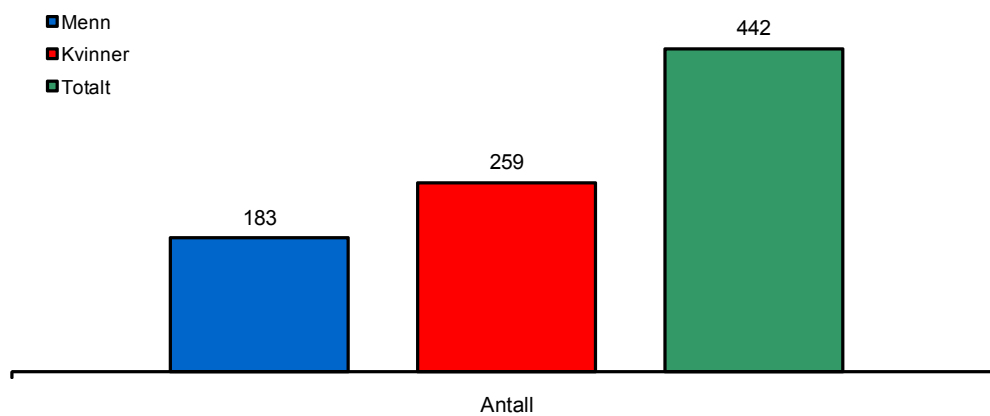
Alder	Kvinner	Menn	Totalt
Gjennomsnittsalder	50	46	48

Stillingsgrupper i 2009 fordelt på kjønn

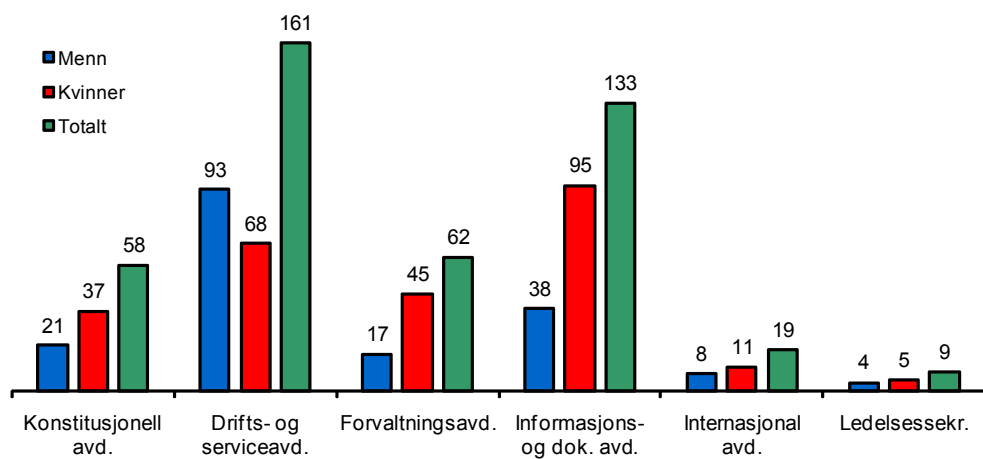
Stillingsgrupper		Kvinner (antall)	Kvinner (%)	Menn (antall)	Menn (%)	Totalt
Ledere	Ledere totalt	10	34	19	66	29
	Dir./ass.dir.	0	0	2	100	2
	Avd.sjefer	2	50	2	50	4
	Seksjonsledere	8	35	15	65	23
Rådgivere/spesial-/seniorrådgivere		27	51	26	49	53
Senior- og førstekonsulenter		69	74	24	26	93
Andre stillingsgrupper		143	60	95	40	238
Bemanning totalt		259	59	183	41	442

Likestillingstall

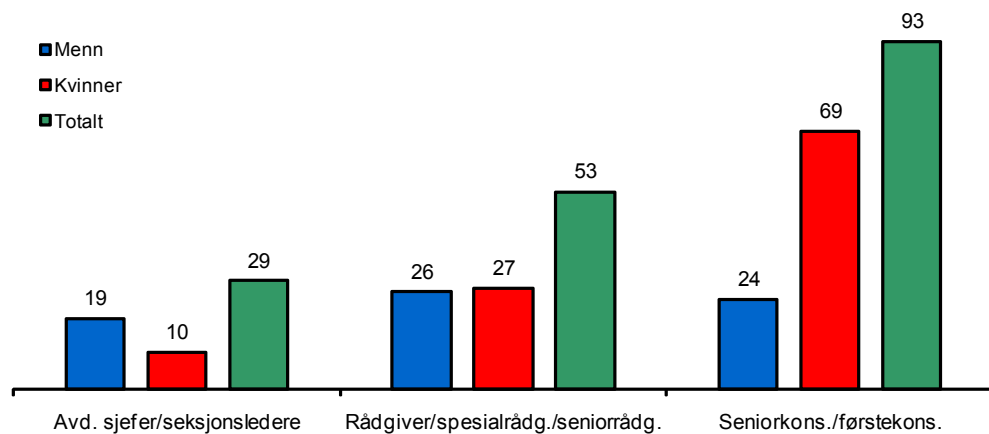
Kjønnsfordeling totalt

Kjønnsfordeling avdeling

Kjønnsfordeling stillingskategori

Budsjett og regnskap 2009

Regnskap 2009 – tabell sammendrag

Post nr.	Poster	Budsjett 2009	Regnskap 2009	Avvik regnskap/ budsjett	%-vis avvik regnskap/ budsjett
01	Driftsutgifter	682 000 000	615 101 386	66 898 614	9,8
32	Kjøp av leiligheter (kan overføres)	10 000 000	26 320 197	-16 320 197	-163,2
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold (kan overføres)	59 920 000	62 201 554	-2 281 554	-3,8
70	Tilskudd til stortingsgruppene	139 300 000	137 829 632	1 470 368	1,1
72	Tilskudd til Norsk Nobelinstitutts bibliotek	1 100 000	1 100 000	0	0,0
73	Kontingenter internasjonale delegasjoner	10 150 000	10 893 002	-743 002	-7,3
	Sum	902 470 000	853 445 771	49 024 229	5,4

Budsjett/regnskap 2009 - detaljer i post driftsutgifter

Poster	Budsjett 2009	Budsjett 2009	Regnskap 2009	Avvik regnskap/ budsjett	%-vis avvik regnskap/ budsjett
0111	Stillinger	185 760 000	196 164 127	-10 404 127	-5,6
0112	Ekstrahjelp	1 830 000	4 004 165	-2 174 165	-118,8
0116	Oppgavepliktige ytelser	-21 808 000	-20 394 492	-1 413 508	6,5
0118	Trygder og pensjoner*	103 900 000	103 797 512*	102 488	0,1
0119	Godtgjørelse representanter	165 025 000	156 097 518	8 927 482	5,4
	Sum Lønn og godtgjørelser	434 707 000	439 668 830	-4 961 830	-1,1
0121	Maskiner, inventar, utstyr	9 490 000	9 757 906	-267 906	-2,8
0122	Forbruksmateriell	37 065 000	28 686 044	8 378 956	22,6
0123	Reiseutgifter m.m.	42 067 500	34 655 828	7 411 672	17,6
0124	Kontortjenester	35 550 000	32 985 486	2 564 514	7,2
0125	Konsulenttjenester	16 425 000	25 923 326	-9 498 326	-57,8
0126	Norske og internasjonale delegasjoner	23 350 000	14 635 391	8 714 609	37,3
0127	Vedlikeh./drift maskiner og transportmidler	480 000	420 004	59 996	12,5
0128	Vedlikehold av bygg og anlegg	21 465 000	24 224 088	-2 759 088	-12,9
0129	Bygningers drift, lokalleie	57 700 000	59 464 709	-1 764 709	-3,1
	Ufordelt - varer og tjenester	3 700 500	0	3 700 500	
	Sum Varer og tjenester	247 293 000	230 752 782	16 540 218	6,7
Sum	Driftsutgifter	682 000 000	670 421 612	11 578 388	1,7

* Pensjon (55 320 225 kroner), som blir bokført i Statens Pensjonskasses budsjettkapittel, er inkludert for å vise sammenheng mellom Stortingets budsjettkapittel og årsregnskap.

Alfabetisk oversikt over Tall som taler

Alder	42
Alderssammensetning, fordelt på kjønn	42
Ansettelsestid	42
Avgangsalder	42
Besøk, omvisninger og henvendelser	34
Besøkende, registreringer fordelt på innganger	34
Bibliotekarstudenter	37
Biltjenesten	39
Boligmassen, fordelt på størrelse	41
Deltidsansatte, fordelt på kjønn	42
Eidsvolls plass, markeringer	39
Fratredelser i Stortingets administrasjon	42
Godtgjørelser og pensjoner til representantene	41
Gruppetilskudd, støtte til de parlamentariske gruppene i Stortinget	41
Grønt storting	38
Humankapital i administrasjonen	42
Høringer	34
Idrettslaget	41
Ikt-brukerstøtte, henvendelser	37
Informasjonshjørnet, henvendelser	35
Introduksjonsdagen	38
Introduksjonskurs for representanter	37
Komitéeiser, kostnadsoversikt	40
Kopiering på hustrykkeriets maskiner og alle andre kopimaskiner i huset	38
Kulturnatten	35
KultuS	41
Kunstvandring	35
Kurs, eksterne deltakere	37
Kurs, ikt	38
Kurs i stortingskunnskap	37
Kurs, interne	37
Kurs, språkkurs	38
Leiligheter	41
Likestillingstall, grafiske fremstillinger	43
Lærerkurs	37
Mediateket, oppdrag	36
Miljømålinger	38
MiniTinget	35
Mobilt kontor, brukere	41
Mobilt kontor, brukerstøtte	37
Møteromstjenesten	39
Omvisninger	35
Papirforbruk	39
Parlamentariske tall	33
Pensjoner	41
Praksis (Se kap. Arbeidstrening og praksis i Stortinget. s. 16)	
Referater	34
Regnskap, driftsutgifter	44
Reise, henvendelser	37
Reisevirksomhet	41
Serveringsenhetene, omsetning	39
Servicesenteret, omsetning av utvalgte varer	39
Språkkurs	38
Stillinger, fordelt på kjønn	42
Stortingsarkivet, dokumenter og innsyn	36
Stortingsarkivet, henvendelser	35
Stortingsbiblioteket, utlån oppdrag og nyhetstjenester	36
Sykefravær	42
Tid brukt i Stortinget, Odelstinget og Lagtinget	33
Tilsetninger i Stortingets administrasjon	42
Utredningsoppdrag	36
2050–Valget er ditt	35

Organisasjonskart med antall ansatte per seksjon

